

† ANDREI

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului,
Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Tăierea împrejur cea după Duh

La Anul Nou îl sărbătorim pe Sfântul Vasile dar, în mod special, sărbătorim Tăierea împrejur a Domnului Hristos. Ne spune Sfântul Luca: „Și când s-au împlinit opt zile, ca să-L taie împrejur, I-a pus numele Iisus, cum a fost numit de înger, mai înainte de a se zămislî în pântece” (Luca 2, 21).

Troparul sărbătorii ne spune: „Cel Ce șezi pe scaunul cel în chipul focului, întru cele de sus, împreună cu Părintele Cel fără de început și cu Dumnezeiescul Duh, ai binevoit a Te naște pe pământ din Fecioara, Maica Ta, care nu știe de bărbat, Mântuitorule Iisuse. Pentru aceasta ai și fost tăiat împrejur a opta zi ca un om. Slavă sfatului Tău celui preabun; Slavă rânduiei Tale; Slavă smereniei Tale, unule Iubitorule de oameni”.

De ce S-a circumscris Domnul Iisus Hristos? Pentru că El în legea Nouă va desființa circumciderea și va institui tăierea împrejur cea după Duh. Aflăm din Mineiul pe Ianuarie: „Căci Domnul, după cum ne-a cinstit pe noi, luând trup omenesc, întru totul asemenea nouă, afară de păcat, tot așa a binevoit să primească și tăierea împrejur. Întâi, ca să astupe gurile ereticilor care îndrăznesc a zice că Domnul n-a luat trup, ci că S-a născut ca o nălucire. Dar dacă n-ar fi luat trup, cum S-ar fi tăiat împrejur? Și al doilea, ca să astupe gurile iudeilor celor neînțelegători, care îl clevețeau că nu păzește sâmbăta și că strică Legea”¹.

Acestea au fost motivele pentru care Mântuitorul S-a tăiat împrejur dar, nouă creștinilor, ne-a lăsat ca necesară tăierea împrejur cea duhovnicească. Încă în Vechiul Așezământ Dumnezeu spune: „Deci să tăiați împrejur inima voastră și de acum înainte să nu mai fiți tari la cerbice” (Deuteronom 10, 16).

Sfântul Ștefan, în predica-i minunată, le-a zis iudeilor: „Voi cei tari la cerbice și netăiați împrejur la inimă și la urechi, voi pururea stați împotriva Duhului Sfânt; precum părinții voștri, așa și voi!” (Fapte 7, 51). Un creștin bun, care își ia în serios vocația lui, îl ascultă pe Sfântul Pavel care îi zice: „În El (în Hristos) ați fost tăiați împrejur, cu tăiere împrejur nefăcută de mână, prin dezbrăcarea de trupul cărnii, întru tăierea împrejur a lui Hristos. Îngropați fiind împreună cu El prin botez, cu El ați și înviat prin credința în lucrarea lui Dumnezeu, Cel ce L-a înviat pe El din morți... Așadar, dacă ați înviat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde se află Hristos, șezând de-a dreapta lui Dumnezeu” (Coloseni 2, 11-12; 3, 1).

Tăierea împrejur duhovnicească trebuie să o luăm în serios cei botezați. Iudeii nu luau în serios cele zece porunci, iar noi nu suntem mereu conștienți de botezul nostru. Sfântul Pavel ne zice: „Pentru că nu cel ce se arată pe din afară e iudeu, nici cea arătată pe dinafară în trup, este tăiere împrejur; ci este iudeu cel întru ascuns, iar tăierea împrejur este aceea a inimii, în duh, nu în literă; a cărui laudă nu vine de la oameni, ci de la Dumnezeu” (Romani 2, 28-29).

Cei tăiați împrejur duhovnicește trebuie să ducem o viață frumoasă: „Să vă dezbrăcați de viețuirea voastră de mai înainte, de omul cel vechi, care se strică prin poștele amăgitoare, și să vă înnoiți în duhul minții voastre, și să vă îmbrăcați în omul cel nou, cel după Dumnezeu, zidit întru dreptate și în sfințenia adevărului” (Efeseni 4, 22-24).

Un asemenea om dorim să deveniți în anul pe care l-am început. **La mulți ani!**

†ANDREI

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului
și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

DIN SUMAR:

– Dorul după Dumnezeu. Gânduri la început de an

– † PS SAMUEL BISTRITĂNUL.....(p. 3)

– Tradiționalism și rigiditate – PR. EUGEN-ADRIAN TRUTA.....(p. 3)

– In Memoriam: Preot George Teodorescu

– BOGDAN-CRISTIAN STOENESCU.....(p. 4)

– „Oferta” lui Dumnezeu, spre reflecție, de Anul Nou

– PR. PROF. UNIV. DR. STELIAN TOFANA.....(p. 5)

¹ Mineiul pe Ianuarie, București, E.I.B.M.B.O.R, 1997, p. 19.

Inaugurarea Asociației Culturale Ortodoxe „Nicolae Ivan” a laicilor intelectuali din Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului

Darius Echim

Asociația Culturală Ortodoxă „Nicolae Ivan” a mirenilor intelectuali din Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului a fost inaugurată vineri, 12 decembrie 2025, la Biblioteca Academiei Române – Filiala Cluj-Napoca. Noua organizație, destinată laicilor intelectuali și misiunii în mediul academic, are personalitate juridică de drept privat și funcționează ca entitate neguvernamentală, apolitică, fără scop lucrativ și independentă, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, care este și președintele onorific al asociației.

Evenimentul inaugural a avut loc începând cu ora 12:00, la Galeria „Academica” a Bibliotecii Academiei Române – Filiala Cluj-Napoca, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei, a reprezentanților mediului academic, în frunte cu academicianul Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, precum și a oficialităților civile și militare, a numeroși clerici, teologi, profesori și oameni de cultură.

În deschiderea manifestării, acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, a susținut conferința cu tema „Reforma protestantă și românii transilvăneni din secolul al XVI-lea”. Prin această prelegere a fost marcată prima activitate a asociației nou-înființate.

Înaltpreasfințitul Părinte Andrei a rostit un cuvânt de binecuvântare, subliniind importanța implicării laicilor intelectuali în viața și activitățile Bisericii. De asemenea, a evocat personalitatea Episcopului Nicolae Ivan, ocrotitorul spiritual al asociației.

„Personalitatea care dă numele asociației, Episcopul Nicolae Ivan, a avut pentru Clujul nostru un rol extraordinar. Domnul președinte al Academiei Române și alți buni cunoscători ai istoriei realizează că, atunci când a venit la Cluj, în anul 1921, comunitatea românească era slăbuță, iar când a plecat la Domnul, a lăsat-o puternică. Mai mult, ca simbol al activității sale spirituale și culturale, a rămas în mijlocul orașului actuala Catedrală Mitropolitană. Ea i se datorează Episcopului Nicolae Ivan, care, prin personalitatea sa, strălucește în istoria noastră spirituală și culturală”, a subliniat ierarhul.

În calitate de președinte al Asociației Culturale Ortodoxe „Nicolae Ivan”, prof. univ. dr. Ioan Bolovan, membru corespondent al Academiei Române, director al Institutului de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române – Filiala Cluj-Napoca și membru al Adunării Naționale Bisericești, a vorbit despre rolul și obiectivele Asociației, iar la final a anunțat activitățile viitoare, programate pentru primul trimestru al anului 2026.

„În cadrul asociației vom organiza activități precum expoziții, conferințe de specialitate, mese rotunde, școli de vară pentru tineri și alte inițiativă menite să promoveze valorile ortodoxe, culturale și spirituale, în general. De asemenea, ne dorim să intrăm într-un dialog deschis cu reprezentanții și intelectualii tuturor confesiunilor din municipiul nostru și din cuprinsul mitropoliei noastre. Dorim să fim, în spațiul public, o voce care să exprime un punct de vedere al laicului. (...) Credem că, prin coagularea forțelor intelectuale de care dispune Biserica Ortodoxă, putem arăta comunității care sunt valorile pe care trebuie să le prețuim și să le promovăm, dar și care sunt problemele stringente de natură culturală, științifică, spirituală și socială, la care trebuie să fim atenți și pentru care trebuie

să ne străduim să identificăm soluții, astfel încât guvernării și autoritățile politico-administrative să poată lua cele mai bune măsuri pentru a ameliora și a schimba situația și soarta comunității”, a spus prof. Ioan Bolovan.

Alocuțiuni și mesaje de felicitare au adresat și alți participanți.

Evenimentul inaugural, moderat de pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă, cadru universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca și director al Bibliotecii Academiei Române – Filiala Cluj-Napoca, a fost completat cu un miniconcert de colinde susținut de Corul bărbătesc „Adoremus Dominum” al Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, dirijat de pr. lect. univ. dr. Daniel Mocanu.

Scurt istoric

Asociația Culturală Ortodoxă „Nicolae Ivan” a fost înființată în anul 2025, însă ideea constituirii unei organizații menite să intensifice misiunea Bisericii în rândul laicilor intelectuali din cuprinsul Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului este mult mai veche. Această inițiativă s-a maturizat în ultimii ani, concretizându-se prin binecuvântarea acordată de Sinodul Mitropolitan al Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului.

Asociația poartă numele vrednicului de pomenire Episcop Nicolae Ivan (17 mai 1855 – 3 februarie 1936), reîntemeietor al Eparhiei Clujului (1921). Cu un remarcabil har ctitoricesc, acesta a lăsat posterității o moștenire deosebit de valoroasă, concretizată în edificii și instituții fundamentale pentru viața bisericească și culturală a Transilvaniei: actuala Catedrală Mitropolitană din Cluj-Napoca, Reședința Eparhială, prima Academie Teologică (astăzi Facultatea de Teologie Ortodoxă), Revista „Renașterea”, dar, mai presus de toate, împlinirea unui ideal istoric al românilor ortodocși ardeleni – acela de a avea un ierarh al lor în metropola Transilvaniei.

Destinată laicilor intelectuali și misiunii în mediul academic, Asociația are personalitate juridică de drept privat și funcționează ca entitate neguvernamentală, apolitică,

fără scop lucrativ și independentă, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, care este și președintele onorific al Asociației.

Noua structură culturală este coordonată de prof. univ. dr. Ioan Bolovan, în calitate de președinte, alături de mai mulți vicepreședinți desemnați pentru fiecare dintre cele cinci județe din cuprinsul celor trei Eparhii ale Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului. Pentru Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, în județul Cluj, funcția de vicepreședinte este exercitată de prof. univ. dr. Adrian Opre și prof. univ. dr. Adrian Papahagi, iar pentru județul Bistrița-Năsăud, vicepreședinte este prof. univ. dr. Mircea Gelu Buta. În perioada următoare urmează să fie desemnați și ceilalți vicepreședinți pentru Episcopia Maramureșului și Sătmăruului (județele Maramureș și Satu Mare), respectiv pentru Episcopia Sălajului (județul Sălaj).

„Prin vocația sa religioasă, cultural-științifică, educativă și socială, Asociația își afirmă angajamentul ferm de a reuni, la nivelul Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului, toate persoanele dedicate promovării valorilor creștine, apărării demnității Bisericii Ortodoxe Române și susținerii dreptului elevilor de a studia religia în școală. În acest sens, Asociația dezvoltă și sprijină publicații de specialitate, activități de popularizare, manifestări culturale, științifice și expoziționale, implicând autoritățile și opinia publică în răspândirea doctrinei creștine și consolidând cooperarea internă și internațională în domeniul ecumenismului. Totodată, ea menține o legătură constantă cu ierarhia ecleziastică din cadrul mitropoliei și al eparhiilor sufragane, precum și cu instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale implicate în domeniile sale de acțiune, pentru a-și îndeplini obiectivele privind organizarea de manifestări, susținerea publicațiilor religioase, promovarea valorilor creștine, dezvoltarea de proiecte și atragerea de finanțări, participarea la dezbateri publice, facilitarea accesului la burse și premii, consolidarea parteneriatelor naționale și internaționale, precum și creșterea vizibilității activităților sale în societatea civilă, acțiuni menite să contribuie la întărirea solidarității confesionale și naționale”, conform conducerii Asociației.

† **SAMUEL Bistrițeanul**
EPISCOP VICAR AL ARHIEPISCOPIEI
VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI

Dorul după Dumnezeu. Gânduri la început de an

Viața duhovnicească a creștinilor: clerici, monahi și mireni (laici) deopotrivă, este amenințată de trei dușmani: acedia (plictiseala), rutina și inerția. Acedia este o oboseală spirituală care face ca rugăciunea să pară fără sens, iar lucrurile duhovnicești să devină împovărătoare. Creștinul cuprins de acedie își pierde bucuria credinței și caută evadarea în distracții și activități fără profunzime. Acedia este periculoasă pentru că paralizază dorința de a merge mai departe pe calea vieții duhovnicești. Rutina apare atunci când faptele bune, rugăciunea și participarea la viața liturgică a Bisericii se transformă în gesturi mecanice, lipsite de atenție și trăire interioară, și în obiceiuri care nu mai hrănesc sufletul. Inerția este starea de nemișcare lăuntrică, refuzul și incapacitatea de a face un pas înainte. Inerția ne ține pe loc, ne face să acceptăm mediocritatea duhovnicească fără a mai lupta pentru ieșirea din această stare. De cele mai multe ori, acedia duce la rutină, rutina la inerție, iar inerția adâncește și mai mult acedia. Ieșirea din acest cerc vicios se face prin dorul după Dumnezeu, rugăciune sinceră, spovedanie neformală, sfat duhovnicesc și pași mici și concreți, făcuți cu răbdare și credință.

În cele ce urmează mă voi opri asupra primului remediu indicat: dorul sau tânjirea după Dumnezeu. Pentru a înțelege ce este dorul după Dumnezeu este necesar să știm ce este dorul în sine. Dorul este o dorință sau năzuință puternică, este starea sufletească a celui ce tinde sau aspiră la ceva sau după cineva. Cuvântul *dorință* are două componente: una negativă și una pozitivă. Verbul latin *desidero*, de la care derivă cuvântul *dorință* evidențiază latura negativă (*desidero* = a simți lipsa a ceva). Dorul se naște atunci când omul simte că îi lipsește ceva esențial. Nu orice lipsă naște dorul, ci aceea care atinge inima. De aceea dorul este dureros, dar și prețios: el arată că sufletul este viu și capabil de iubire.

Cuvântul grec sinonim *ποθέω* indica la origine mișcarea de alungire sau întindere în afară a sufletului, accentuând aspectul pozitiv al dorinței, a dori intens. Pentru filosofii stoici dorința este o aspirație spirituală a sufletului care se extinde în timp, nerăbdător să atingă ceea ce dorește peste măsură. Dorul este mișcare, nu stare fixă. Dorul nu te lasă pe loc, el cheamă, atrage și împinge ființa înainte. Chiar și când pare tăcut, dorul lucrează în adânc, orientând viața. Lipsa dorului înseamnă stagnare și moarte sufletească. Acest sens al cuvântului *ποθέω* îl întâlnim în textul biblic care spune că în această lume suntem ca niște exilați care tânjesc după casa cea nefăcută de mână, veșnică, din ceruri: *Căci știm că dacă acest cort, locuința noastră pământescă se va strica, avem zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută de mână, veșnică, în ceruri. Căci de aceea și suspinăm în acest trup, dorind să ne îmbrăcăm cu locuința noastră cea din cer, dacă totuși vom fi găsiți îmbrăcați, iar nu goi. Căci noi, cei ce suntem în cortul acesta, suspinăm îngreuiți, de vreme ce dorim nu să scoatem haina noastră, ci să ne îmbrăcăm cu cealaltă pe deasupra, ca ceea ce este muritor să fie înghițit de viață* (2 Corinteni 5, 1-4). *Căci nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie* (Evrei 13, 14). Ambele valențe de semnificație ale cuvântului *dor* le găsim și în cartea Psalmilor. În Psalmul 41, versetul 1 este revelat aspectul pozitiv al dorinței: *În ce chip dorește cerbul izvoarele apelor, așa Te dorește sufletul meu pe Tine,*

Dumnezeule. În schimb versetul 2 al aceluiași psalm exprimă dorința în sens negativ, de lipsă, de simțirea setei, adică a absenței lui Dumnezeu: Încetă a sufletul meu de Dumnezeu cel viu; când voi veni și mă voi arăta feței lui Dumnezeu? Dorul este semnul orientării inimii, el descoperă centrul lăuntric al omului, căci ceea ce dorim arată cine suntem. Dorul este dovada că omul nu este închis în sine, că este făcut pentru relație, pentru depășirea limitelor proprii. Din perspectivă duhovnicească, dorul ultim al omului este după Dumnezeu, chiar dacă uneori este rățicit sau ascuns sub alte dorințe.

Dorul după Dumnezeu este chemarea cea mai adâncă a inimii omenești. El nu este o simplă emoție religioasă, nici o stare de entuziasm pasager, ci mișcarea lăuntrică prin care sufletul caută Izvorul vieții Sale. Dorul după Dumnezeu este motorul care propulsează și dinamizează viața noastră duhovnicească. Acest dor nu caută neapărat mângâieri sau trăiri duhovnicești înalte. El așteaptă tăcerea, uscăciunea sufletească și lupta, fără a abandona căutarea. Tocmai această răbdare îl purifică de egoism și îl face autentic. Dorul după Dumnezeu dă creștinului avântul necesar pentru a depăși dificultățile și obstacolele și de a atinge țelurile vieții duhovnicești. Prin intermediul dorinței după Dumnezeu ne putem lărgi inima, astfel încât să putem fi umpluți de harul lui Dumnezeu.

Dorul după Dumnezeu naște râvnă. Toate lucrările exterioare: rugăciunea personală, slujirea liturgică, activitățile pastoral-misionare, ascultările monahale și orice faptă bună, ar trebui să fie expresia firească a râvnii lăuntrice care arde în inimile noastre. Pentru cei ce urmează căile acestei lumi dorul după Dumnezeu și râvnă pentru cele sfinte sunt de neînțeles și chiar de nesuportat. Poruncile lui Dumnezeu sunt de nesuferit pentru omul psihic (firesc), fiindcă îi cere să urască tocmai lucrul pe care el se sprijină,

anume lumea aflată sub stăpânirea celui rău (1 Ioan 5, 19). Poruncile dumnezeiești sunt de nepurtat mai ales pentru o inimă strămtă și împietrită din pricina propriei răceli sufletești. Dar când Dumnezeu este lăsat să ne încălzească și să ne lărgască inima, atunci urmăm cu bucurie calea poruncilor Lui: *Pe calea poruncilor Tale am alergat când ai lărgit inima mea* (Psalmul 118:32). Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan ne încredințează că poruncile lui Dumnezeu nu sunt grele, ci ușoare, atunci când toată dorirea noastră se îndreaptă spre Domnul. De exemplu, Sfântul Cuvios Sofronie Athonitul de la Essex spunea că aștepta cu nerăbdare ostenele ascetice din Postul Mare ca pe un minunat praznic duhovnicesc. Din nefericire pentru lumea modernă a cam dispărut elementul pozitiv al dorinței după Dumnezeu, rămânând doar golul și nostalgia după Dumnezeu. *Sufletul meu tânjește după Dumnezeu și Îl caut cu lacrimi. Cum să nu-L caut? Când eram cu El, sufletul meu era bucuros și senin, și vrăjmașul n-avea intrare la mine. Dar acum duhul cel rău mă tulbură și de aceea eu tânjesc după Domnul, sufletul meu se avântă spre Dumnezeu și nimic de pe pământ nu mă poate bucura și nimic nu poate mângâia sufletul meu.*¹

Dumnezeiasca râvnă este cheia care ne ajută să-i înțelegem pe sfinți. Pentru Sfântul Cuvios Siluan Athonitul nevoițele ascetice sunt expresia iubirii față de Dumnezeu. Dumnezeiasca râvnă ne ocrotește și ne păzește de multe ispite rele. De exemplu, unii oameni înclină să observe numai lucrurile negative din jurul lor, în schimb cei care au gândul mai mult la Dumnezeu, nici nu le zăresc. Întruchiparea desăvârșită a râvnii sfinte este Mântuitorul nostru Iisus Hristos care a luat biciul pentru a curăți Templul lui Dumnezeu. Așa să ne curățim și noi templul inimii folosind biciul cuvântului Său mântuitor (Sfânta Scriptură) și dumnezeiescul Său Nume (Rugăciunea inimii).

¹ Cuv. Siluan Athonitul, *Între iadul deznădejzii și iadul smereniei*, cap. XVIII. Tânguirea lui Adam, p.

Tradiționalism și rigiditate

„Voi cei tari la cerbice și netăiați împrejur la inimă și la urechi, voi pururea stați împotriva Duhului Sfânt; precum părinții voștri, așa și voi!”
 (Fapte 7, 51)

Pr. Eugen-Adrian Truța
 Secretar eparhial

Nnceputul unui an nou calendaristic ne oferă inconștient și gândul unei minime evaluări a perioadei încheiate și prospecțiunea interioară a celei care și-a arătat răsăritul prin abundente ninsori cărora le-am dus dorul. Scurta meditație ocazională de aceste praguri de trecere lasă loc unor întrebări și necesități pe care le-am vrea împlinite în orizontul de timp ce ni se așterne.

Uneori, vicisitudinea cea mai greu de depășit este propriul sine sau, ca să ne exprimăm pretențios și jungian totodată, aducerea Sinelui la sine. Încordarea, graba și ritmul zăpăcitor pe care noi înșine ni-l impunem în rezolvarea sarcinilor cotidiene arată frământarea interioară și neîncrederea în esența a ce facem. Repezeala pusă la lucru în mod constant poate fi semnul unei fisuri a credinței noastre în providența divină. Agitația nu vine din exteriorul nemilos cu ineficiența noastră, ci pare să fie o creație interioară în raport cu ce se întâmplă în proximitate. A nu conștientiza rolul tău în varianta de a nu-ți și locu în curgerea timpului și a vieții, în întâlnirile și relațiile cu cei din jurul tău se traduce printr-o continuă infantilizare, un joc despre ce ar putea fi și ce nu este, o tristă fluctuație între adevăr și imaginație.

Începutul unui nou an poate fi în primul rând ocazia de adâncă recunoștință pentru darul vieții și întâlnirilor trecute și viitoare. Începutul unui nou an poate fi scânteia unui zâmbet de acceptare a greutăților și strânsorilor pe care ne vom strădui să le ducem. Începutul unui nou an poate fi momentul unei distanțări simple și categorice de vechile obiceiuri ce ne distrug ființa și sănătatea sufletească și trupească. Începutul unui nou an poate fi luarea temperaturii propriilor valori, dincolo de supra-aprecierea sau sub-aprecierea de care suntem tentați să ne folosim pentru a valida propriul mare puzzle.

În aceste împrejurări, îmi vine mai ușor să mă întreb ce semnificație indirectă are praznicul *Tăierii împrejur cea după trup a Domnului?*

E limpede că vorbim de o practică religioasă care aparține mediului iudaic și însemna încheierea unui legământ cu Iahve - după Legea lui Moise (*Facere 17, 7-11*), obicei menținut până azi în sânul comunității mozaice.

Textele liturgice, pe urmele interpretării Sfinților Părinți, enumeră două motive pentru care Mântuitorul Iisus Hristos alege să fie parte din acest ritual: pentru a înlătura orice acuză din partea majorității iudaice care nu ar fi acceptat un ne-evreu să le vestească împlinirea profețiilor mesianice și, mai târziu, pentru a înlătura orice suspiciune din partea dochetiștilor, a celor care presupuneau că Iisus Hristos nu a avut trup ca al nostru, ci ar fi fost doar o proiecție (ce i-ar fi permis să învie nestingherit).

Aceste argumente securizează oarecum planul teologic al sărbătorii, dar lasă interogația în suspensie când vine vorba despre celebrarea acestui moment și ecourile resimțite azi. Situația seamănă destul de mult cu botezul lui Ioan (cel cu apă spre pocăință) și botezul cu Duh Sfânt (pentru nașterea în viața cea nouă). Deosebirea fundamentală e că botezul „din apă și din Duh” e condiție necesară încreștinării, pe când circumcizia (*tăierea împrejur*) nu reprezintă un act care să condiționeze ceva.

Și totuși, Sf. Ap. Pavel ne învață că adevărată *tăiere împrejur* este cea în Duh, așadar o operațiune spirituală care ne-ar scoate din cerbicie (a se înțelege încăpățânarea și persistența de a nu crede în lucrările lui Dumnezeu) și *netăiere împrejur*. Se pare că pentru omul antic al spațiului mediteranean a nu-ți fi marcat angajamentul tău cu Divinitatea sau, în termeni moderni, a nu valida prin semnătură olografă sau (bio)electronică un astfel de angajament contractual, echivala cu a nu putea fi considerat om de încredere și, în consecință, cu a fi închis oricăror alte învățături sau acțiuni ale comunității.

În speța noastră, a aparține unui potir euharistic însemna a dovedi printr-un *pașaport* identitatea ta de creștin. *Apostolul neamurilor* ne învață însă, că adevărata identitate este validată spiritual și nu e nevoie să perpetuăm cutume specifice. În fine, Noul Testament reia accentuat aspectul relevanței unor prescripții vechi-testamentare. De exemplu, același apostol subliniază „că în Hristos Iisus nici *tăierea împrejur* nu este ceva, nici *netăierea împrejur*, ci *făptura cea nouă*” (*Galateni 6,15*).

În mod indirect, această sărbătoare este un îndemn de a alege binele într-o manieră lipsită de rigiditate. Așadar, să gândim tradițional și nu tradiționalist, conservator, dar nu obtuz, creștinește, dar nu angoasant, duhovnicește, dar nu pueril. În Biserică, nu numărăm metaniile, ci dragostea care face metaniile. Nu numărăm zilele de post, ci sinele jertfelnic care vrea să postească. Nu numărăm pașii spre biserică din cartier și nici lumânările aprinse, ci dispoziția perpetuă de a găsi patria cerească și locul salvării noastre din întunericul de după apusul vieții.

La mulți ani binecuvântați!

In Memoriam: Preot George Teodorescu

Bogdan-Cristian Stoescu

Toronto

Părintele George Teodorescu, pe care Pr. Prof. Univ. Gheorghe Drăgulin l-a numit „un smerit făclier al credinței dreptmăritoare”, a trecut la Domnul acum 48 de ani, la data de 26 septembrie 1977, în ziua în care serbăm Adormirea Sfântului Ioan Evanghelistul. Aș dori să aduc un pios omagiu acestui preot râvnitor, care, în vremuri de apăsare și prigoana, a ținut candela credinței aprinsă în sufletele celor pe care i-a păstorit, decenii de-a rândul.

Despre Părintele „Georgică” (așa cum îl alinta mai toată lumea) au mai scris: eseistul Nicolae Steinhardt (cunoscut ca Pr. Nicolae de la Rohia) în *Jurnalul Fericirii* (publicat în 1991), iar apoi, acum 10 ani, Pr. Prof. Drăgulin, în două articole, publicate în ziarul *Lumina* (pe care le recomand spre citire¹). A mai amintit despre el, sumar și pe-alocuri, și IPS Andrei Andreicuț, care era student atunci când l-a cunoscut și cânta în corul de la Schitul Darvari.

Preotul Teodorescu, născut în 1903, s-a apucat de Teologie, abia la 40 de ani, pentru că mai înainte a fost învățător. Nu știu sigur dacă a terminat teologia, căci, la parastasul făcut în ziua înmormântării, un coleg, preotul Naomescu, a menționat că Părintele George a avut doar seminarul (a se vedea și primul articol al Pr. Drăgulin, care amintește de un incident în studenție). Și, cu toate acestea, slujbele și predicile Dumnealui adunau mulțime de credincioși din tot Bucureștiul, în biserica Schitului Darvari. Dar

mama mea îmi spunea că l-a cunoscut și mai demult, la biserica Sfânta Ecaterina, pe vremea când încă nu era declarată capelă a Institutului Teologic, unde, și acolo, a ajutat pe mulți, material și duhovnicește, inclusiv pe Dumneaei, în momente de mari încercări ale vieții și tribulații în societate.

După transferarea la Schitul Darvari, deși biserica era mult mai mică, se umplea până la refuz, și, fiind instalate difuzoare, se stătea și afară, în frumoasa grădină.

Slujba începea cu Utrenia, iar apoi Sfânta Liturghie, făcută exact ca la mănăstiri, cu *Psalmii* 102 și 145 cântați la Antifoanele I și II, *Fericirile* inclusiv cu cele 6-8 stihuri, pe glasul de rând, iar la Sfintele Daruri, Părintele trecea pe la fiecare, atingând cu potirul de creștet, pomenindu-i numele și al celor din casa lui, memoria Dumnealui fiind o mărturie „că Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură” (Ioan III, 34). După Chinonic, în timp ce corul cânta minunate Pricesne (multe erau de la Oastea Domnului), se puneau bănci, în fața altarului, pentru cei care stăuseră în picioare sau pe afară, după care se începea predica.

Deși mic de statură, urcat la amvon, Părintele reușea să rețină atenția atâtor oameni, adunați de pretutindeni și de tot felul de categorii: tineri și bătrâni, săraci și înstăriți, intelectuali și oameni simpli, care erau atrași spre Hristos, prin cuvintele adresate sufletului fiecăruia. Avea o cultură vastă, atât duhovnicească cât și beletristică. Din Pericopa Evangheliei, te făcea să te regăsești în tipul Fariseului, al Fiului Risipitor, al semințelor căzute între spini, sau să te recunoști ca unul care ai participat la Răstignirea Domnului Iisus. Dar dojana și muștrările Părintelui erau făcute cu mult tact și înduioșare. Folosea întotdeauna pronumele „noi”, „eu și tu, Frate

Creștine”, lăsând mereu porți de scăpare, arătând că totul depinde de noi ca să ieșim din această stare în care ne aflăm (de „caldiceii” – cum spunea deseori), dacă ne străduim să urmăm lui Hristos.

Viața sa era o pilda pentru toți cei din jur. Sunt sigur că a fost hărțuit de Securitate, în primul rând pentru că aduna atâția oameni, printre care și mulți intelectuali, aflați în colimatorul ei (Steinhardt, Paleologu, Lascarov-Moldovanu, basul de excepție al Operei, Nicolae Secăreanu - am numit doar pe cei pe care, adolescent fiind, îi recunoșteam atunci), iar în al doilea rând, pentru că fiul sau, Paul Teodorescu (lingvist remarcabil și autor al unor cărți de învățat limbile italiană și spaniolă) fugise în străinătate, întâi în Argentina, iar apoi în State. Și, cu toate acestea, Pr. George răspândea tuturor o pace adâncă, iar pe cei nevoiași îi ajuta material, cu bani, alimente și cele de trebuință. Se vedea la Schitul Darvari aceeași comuniune frățească ca în timpul Bisericii Primare, din vremea Apostolilor, fiecare dând întâietate celuilalt, într-o adevărată smerenie și dragoste de semen. Exemplul cel mai bun este marele eseist Nicolae Steinhardt, culmea erudiției, șezând în genunchi lângă Nea Costică, un simplu instalator, iar amândoi în ungherul de la mormântul ctitorului Mihail Darvari. La fel, Nicolae Secăreanu, cu toata carura Dumnealui impozanta, ieșea în evidență doar când cânta, magnific și foarte simțit, *Tatăl Nostru* sau *Miluieste-mă, Dumnezeule*. În rest, se gheboșa într-un scaun sau strană, în spatele corului, spre a nu se distinge de ceilalți iubitori de cântare, unui simpli țărani, veniți chiar de la Jilava. Dirijorul corului era domnul Dumitru Belenes, fostul șofer al lui I. Gr. Opreșan, scriitor și orator bisericesc înainte de venirea comuniștilor.

Pentru scopuri caritabile, Părintele organizase un grup de credincioși și credincioase care se îngrijeau de

bolnavii și săracii din mai tot Bucureștiul. Această activitate a celui grup a continuat și după ce Părintele, silit de împrejurări (rămăsese aproape orb după o operație neizbită de glaucom), a emigrat în California, la fiul său, după Paștile din 1972 (a se vedea poza făcută înainte de plecare, împreună cu D-na Preoteasă și cu familia mea, mama și ceilalți doi frați ai mei).

Am să menționez un episod tulburător din acea activitate filantropică, deși Părintele spunea deseori (și Steinhardt menționează aceasta, în

stilul lui „spumos”, în *Jurnalul Fericirii*, folosind codificat fie „preot George” sau „G.T.”, în pasaje legate de Pr. Teodorescu): „Nu ajunge să ierți, mai e neapărat nevoie să și uiți!”. Însă aduc aminte de această întâmplare ca o atenționare că „Absența lui Dumnezeu dintr-o societate naște monștri” (sună puțin ca o parafrază a lui Goya, dar este trist de adevărat și o vedem și în zilele noastre). La un Paști, poate prin anii aproape de '80, grupul a pregătit pachete și ne-am dus la Bălăceanca. Directorul Spitalului, probabil un doctor politruc, ne-a primit cu greu, însă nu înainte de a-și arăta nimicnicia sufletească. A cerut să verifice un pachet, și în timp ce scotocea, a luat oul între degete și l-a storcit, demonstrativ, ca și cum cine știe ce „manifeste” ar fi fost ascunse acolo. Apoi, cu un gest de lehamite, i-a lăsat pe membrii grupului să le împartă prin saloane.

Deși departe de țară, în toți acești 5 ani (2 aprilie 1972 – septembrie 1977), Părintele Teodorescu ținea legătura cu credincioșii, trimițându-le epistole cu sfaturi duhovnicești, sau răspundea la scrisori, cu o dragoste părintească. La început, scrisorile erau bătute la mașină, probabil de D-na Preoteasă Valeria, sau de unul din nepoți, însă, după ce a făcut o operație reușită, și-a recăpătat parțial vederea și ne scria cu mâna Dânsului, probabil folosind lupa.

Pentru toate aceste fapte minunate și ziditoare de suflet, știute și neștiute, fie-i odihna veșnică!

Cătălin Pălimaru, *Muntele Athos și farmecul spiritualității lui. Cronici și evocări*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2025.

Părintele dr. Cătălin Pălimaru e deja un nume de referință în spațiul teologic clujean și cel românesc. Volumele deja publicate, editate sau coordonate de dânsul, vin să-l recomande în acest sens¹. Prin publicarea lucrării intitulate: *Muntele Athos și farmecul spiritualității lui. Cronici și evocări*, dânsul vine să invite cititorul la un periplu de lectură într-un spațiu dens în spiritualitate. Precum ține

să arate încă din debutul demersului: „Volumul de față reunește câteva texte, publicate de-a lungul mai multor ani – în revistele Renașterea și Tabor –, având ca tematică Muntele Athos, cu istoria și spi ritualitatea lui, și cu personalitățile lui con temporane reprezentative, o parte dintre ei deja canonizați. De asemenea, relațiile românilor cu Sfântul Munte fac obiectul acestui volum.” (p. 5).

Lucrarea, prefațată de către părintele lect. Univ. Dr. Paul Siladi (p. 7-11) de la universitatea clujeană, se constituie într-un adevărat compendiu al literaturii dedicată Sfântului Munte Athos în limba română din ultimele decenii. Astfel, după cum ține să remarce prefațatorul: „Părintele Cătălin Pălimaru, el însuși un iubitor al spiritualității aghioritice, a consemnat cu consecvență aparițiile în limba română ale celor mai importante lucrări despre Muntele Monahilor și spiritualitatea lui. Acestea toate sunt acum adunate într-un volum ce poate alcătui un foarte util ghid care să orienteze lectura celui care dorește să cunoască intim lumea călugărilor aghioriți. Dar, mai mult decât atât, toate aceste însemnări sunt o invitație discretă la pelerinaj” (p. 10-11).

Lecturând volumul părintelui dr. Cătălin Pălimaru, cititorii descoperă lucruri interesante cu privire la actualitatea locului avut în vedere (p. 13-24)², chipurile de sfințenie odrăslite de aceste meleaguri binecuvântate (p. 25-34)³, părintele Petroniu Tănase⁴, parte a unei lungi liste de români care au poposit aici⁵, arhimandritul Vasilios (p. 45-56)⁶, Sfântul Sofronie Saharov⁷ (p. 57-68), Sfântul Siluan Athonitul⁸ (p. 81-92), cuviosul Efreim Katunakiotul⁹ (p. 107-116), Gheronda Iosif Vatopedinul¹⁰ (p. 117-128), dar și alții. Lucrarea se încheie cu un interviu cu istoricul Florin Marinescu (p. 155-188), și el foarte potrivit în context.

Rod al unui efort consistent de documentare, invitație la lectură, pelerinaj și descoperire, recent publicatul volum intitulat: *Muntele Athos și farmecul spiritualității lui. Cronici și evocări*, semnat de către părintele dr. Cătălin Pălimaru se constituie într-o cercetare ce merită recomandată oricărui cititor serios, dornic de o lectură ziditoare.

Protos. Maxim (Morariu)

¹ A se vedea, de exemplu: Cătălin Pălimaru, *ABC-ul credinței – părintele Cătălin Pălimaru în dialog cu părintele Teofil Roman. Vol. 1 – Inima între virtute și păcat*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2023; Cătălin Pălimaru, *Calea Împărătească a Părinților – scurtă antologie de studii patristice și hagiografice*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2021; Cătălin Pălimaru (coord.), *Pașini de sinaxar*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2017; Cătălin Pălimaru (coord.), *Părintele Dumitru Staniloae, teolog al profunzimilor*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012; Cătălin Pălimaru (coord.), *Părinții Bisericii între teologie și cultură*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014; Cătălin Pălimaru, *Teologia experienței în Corpusul macarian*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014.

² Însemnările părintelui pornesc aici de la volumul: *Mărturia vie a Sfântului Munte. Glasuri contemporane din Muntele Athos, traducere, introducere și note de Ieromonahul Alexander Golitzin, traducere din limba engleză de Ioana Dumitrache-Lupescu, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 2006.*

³ Pornind de la: Klitos Ioannidis, *Patericul secolului XX*, trad. Daniela Filioareanu, Editura Cartea Ortodoxă și Egumenița, Galați 2006.

⁴ Pornind de la: Ieromonah Petroniu Tănase, *Chemarea sfintei Ortodoxii*, Editura Bizantină, București, 2006.

⁵ Căci, așa cum remarcă părintele Cătălin Pălimaru: „În istoria sa milenară, monahismul athonit a dăinuit și s-a bucurat de o recunoaștere universală grație și contribuției românești, exprimată nu doar la nivelul unor consistente donații ci și în registrele duhovnicești. Miile de călugări români care au populat în timp mănăstirile, schiturile, chiliile sau peșterile Sfântului Munte au făcut cinstă neamului nostru și dau seamă de un apetit sporit pentru sfințenie. Ieromonahul Petroniu Tănase, egumenul schitului Prodromu – cel mai reprezentativ așezământ românesc din Muntele Athos – a câștigat, în decursul a 30 de ani, o notorietate demnă de tot respectul, confirmând încă o dată bunul nume de care s-au învrednicit în acest loc nevoitorii români”. Cătălin Pălimaru, *Muntele Athos și farmecul spiritualității lui. Cronici și evocări*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2025, p. 37.

⁶ Gânduri provocate de: Arhimandritul Vasilios, *Intrarea în Împărăție sau modul liturgic*, Ediția a II-a adăugită, în românește de Pr. prof. dr. Ioan Ică și Protos. Paisie, Editura Deisis, Sibiu, 2007.

⁷ Ieromonah Nicholas Saharov, *Iubesc, deci exist. Teologia arhimandritului Sofronie*, trad. Diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2004.

⁸ *Viața și învățătura stareșului Siluan Athonitul, scris de ucenicul său, arhimandritul Sofronie*, ediția a II-a, trad. de Pr. prof. Ioan Ică, editura Deisis, Sibiu, 2004.

⁹ Gheorghios S. Kroustalakis, *Gheronda Efreim Katunakiotul. Teologul și pedagogul pustiei*, traducere din limba greacă de Ilie Stănuș, editura Egumenița, Galați, 2017.

¹⁰ Arhimandritul Efreim Vatopedinul, *Gheronda Iosif Vatopedinul. Un surâs din veșnicie*, trad. din limba greacă Mănăstirea Diaconești, ed. Bonifaciu, 2021.

„Oferta” lui Dumnezeu, spre reflecție, de Anul Nou

Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian Tofană

Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
Facultatea de Teologie Ortodoxă

1. Preliminarii

La cumpăna dintre ani, ne-am felicitat unii pe alții, ne-am îmbrățișat și ne-am urat, în cuvinte alese, Ani mulți și fericiți!

Cu gândul la Anul care abia începe, fiecare om își doarește, atât lui cât și celor din jurul său, tot ce este mai bun, mai frumos și mai plăcut. Mesajele, urările, felicitările transmise pe toate căile posibile, celor dragi, sau celor socotiți importanți pentru noi, conțin tot felul de gânduri și dorințe care vizează o viață lungă, plină de sănătate, belșug, prosperitate, fericire și dragoste, departe de orice durere, sărăcie, necaz și suferință. Chiar și numele lui Dumnezeu este invocat, aproape de toți, în mesajul urărilor de Anul nou, deoarece sentimentul religios ne învață pe mulți că lungimea vieții, sănătatea, binele și împlinirea atârnă doar de Dumnezeu. Este suficient să menționăm aici tradiționalul cântec „La mulți ani!”, ca să constatăm că lucrurile stau întocmai: „La mulți ani cu sănătate / Să vă dea Domnul tot ce doriți / Zile senine și fericire / La mulți ani, să trăiți!”.

Unii, însă, mai mult sau mai puțin realizând ceea ce spun, sau, poate, pentru a fi mai interesați, înlocuiesc cuvântul „Domn”, care se referă la Dumnezeu, cu apelativul „viață”: „Să vă dea viața, tot ce doriți”. Nimic mai eronat decât să crezi că viața, ea însăși un dar al lui Dumnezeu, poate fi personalizată și, astfel, să-L înlocuiască pe Dumnezeu.

Straniu, însă, este că aproape toate aceste alese cuvinte și imagini, pe care mulți le folosesc în urări și în mesaje, nu le aparțin, ci le împrumută de pe internet, fiind creația altora. Și, astfel, nu transmit nimic personal, venind ca trăire din propria persoană, ci totul impersonal, într-o pretinsă exprimare personală.

Pomind de aici, cred că la cumpăna dintre ani, ar fi, mai degrabă, momentul în care ar trebui să ne punem câteva întrebări capitale: Oare, este suficient să ne dorim anumite lucruri, sau să urăm cuiva ceva, și să credem că Dumnezeu le și oferă? Oare, câte din urările rostite de Anul Nou sunt cu adevărat valide? Sau câte nu sunt altceva decât vorbe goale, care nu vor schimba cu nimic mersul lucrurilor în Noul An, care ne stă înaintea? Credem, oare, că simpla urare „La mulți ani!”, poate să lungească, cel puțin cu o secundă, firul vieții, pe care Dumnezeu l-a rânduit pentru cineva?

2. „Oferta” spre reflecție

Eu cred că, în locul atâtor urări, atât personale, cât mai mult, impersonale, ar fi mai de folos să ne întrebăm: Oare, nu cumva are Dumnezeu vreo ofertă specială pentru noi cu ocazia Noului An, și la ea să reflectăm? Iar, lângă ea, nu are, cumva, și niște cerințe de la noi, care ar condiționa această ofertă?

Sfânta Scriptură are în paginile ei un întreg „pachet de oferte” ale lui Dumnezeu pentru om. Timpul acesta pe care îl trăim, chiar clipa de față a vieții fiecăruia dintre noi, în Biblie, sunt numite, între altele, și „Anul de îndurare al lui Dumnezeu”. Așadar, consider că cel mai bun lucru, pe care l-am putea face, în prag de An Nou, nu este să ne preocupăm doar de „revelion” și de urări, ci să consultăm „oferta lui Dumnezeu” pentru Noul An, precum și lucrurile care o condiționează.

În acest sens, unul din textele sfinte, foarte potrivit pentru astfel de reflecții, este cel în care avem relatată scurta cuvântare a lui Iisus, în Nazaret, când, într-o zi de Sabat, participând la rugăciunea de la Sinagogă, i s-a dat să citească textul sfânt, rânduit pentru ziua respectivă. Iată ce relatează Sfântul Evanghelist Luca: „Și a venit în Nazaret, unde fusese crescut; și după obiceiul Său a intrat în ziua sâmbetei în sinagogă și s-a ridicat să citească. Și i s-a dat cartea profetului Isaia. Și deschizând El cartea, a găsit locul unde era scris: „Duhul Domnului e peste Mine, pentru că El M-a uns; El M-a trimis să le binevestesc săracilor, să-i vindec pe cei zdrobiți la inimă, robilor să le vestesc libertate și orbilor vedere, pe cei asupriți să-i trimit în libertate și să vestesc anul bineplăcut al Domnului”. Și închizând cartea, și dând-o slujitorului,

a șezut; iar ochii tuturor celor din sinagogă erau ațintiți asupra Lui. Și a început să le spună: „Astăzi s-a plinit această scriptură în urechile voastre” (Lc. 4, 16-21).

Potrivit acestui text, „Oferta lui Dumnezeu”, dată spre reflecția noastră, pentru tot acest Nou An, cuprinde cinci aspecte. Le enumerăm, pe scurt:

a) Împlinirea din „vestea bună”

Binevestirea de care vorbește Iisus, cu referire la textul profeției lui Isaia, este tocmai Evanghelia Sa. Ea este „vestea cea bună” a lui Dumnezeu pentru lume. Aceasta a răsunat pe câmpia Bethleemului, în cuvintele îngerului, care a vestit păstorilor, și prin el, lumii întregi, din toate timpurile și locurile, că Izbăvitorul ei a venit: „Nu vă temeți! Că, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul; că-n cetatea lui David vi s-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul” (Lc. 2, 10-11).

Așadar, omul care îl are în inimă și-n minte pe Hristos, ca Mântuitor al său, este cel mai împlinit om din lume, pentru că își simte deplinătatea vieții, adică sensul ei plenar, ca venind nu de la el, ci din izvorul vieții, care este Hristos Domnul. O viață fără sens, este o viață trunchiată, nedeplină. Sfântul Pavel este explicit în acest sens: „Și voi sunteți deplini întru El, Cel ce este Cap a toată Domnia și Stăpânia” (Col. 2, 10).

Paginile Noului Testament vorbesc de peste 150 de daruri și binecuvântări pe care noi le avem în Hristos. Iată, doar, câteva dintre ele: har, pace, neprihănire, răscumpărare, împăcare, iertare, izbăvire de păcat, de moarte și osândă, naștere din nou, strămutare din împărăția Satanei în împărăția Fiului iubirii Sale, eliberare din robie, sfințire, binecuvântare, putere, înțelepciune, libertate, gândire nouă, biruință, mângâiere, statutul de copii ai lui Dumnezeu, cetățenie cerească, domnie împreună cu El, hrană, bucurie, plinătate, Adevărul suprem, izvorul vieții, înviere, preamărire, răsplată etc.

Își poate imagina cineva vreo „ofertă”, de Anul Nou, mai bogată decât aceasta? Cât de bogați sau cât de săraci, cât de împliniți sau cât de risipiți suntem, vom afla numai dacă vom reflecta la toate aceste daruri, pe care cuvântul lui Dumnezeu ni le vestește. Urmează doar să le acceptăm!

b. Tămăduirea inimilor zdrobite

Cea mai cumplită boală de care un om poate suferi este păcatul. El este cauza tuturor bolilor, cât și a morții. În mod cutremurător, Sfântul Pavel ne spune: „Plata păcatului este moartea” (Rom. 6, 23).

Păcatul distruge atât trupul cât și sufletul, având consecințe, nu numai în viața aceasta, ci și în cealaltă. De aceea, cea mai mare vindecare de care un om ar putea beneficia este vindecarea inimii zdrobită de păcat. Așadar, vindecându-ne de boala păcatului, eliminăm și cauza tuturor celorlalte boli și suferințe care ne macină tacit viața. La capătul acestei biruințe, Dumnezeu vine cu darul suprem: cealaltă viață, scutită de durere, boală, lacrimă și moarte. Cartea Apocalipsa dă mărturie despre această tămăduire, care urmează biruinței păcatului. Iată ce scrie autorul ei: „El va șterge orice lacrimă din ochii lor. Și moartea nu va mai fi. Nu va mai fi nici tânzire, nici țipăt, nici durere, pentru că lucrurile dintâi au trecut” (Apoc. 21, 4). Mângâierea finală este trăită anticipat, de aici, din această viață. Așadar, realitatea ei nu aparține doar viitorului, ci și prezentului.

c. Eliberarea din „robie”

Cel mai mare război purtat, vreodată, n-a fost dintre acelea care au avut loc pe pământ, ci cel din cer, dintre îngerii lui Dumnezeu și Diavol. Inițiatorul acestei răzvrățiri

a fost Șarpele cel de demult, care se cheamă Diavol și Satana. În războiul purtat, el a pierdut lupta și-a fost aruncat pe pământ. Și, de-atunci, prin amăgire, îi înșeală pe toți oamenii, făcându-i robi ai lui. Iar această robie este cruntă. Iată ce ne spune textul cărții Apocalipsa: „Și război s-a făcut în cer: Mihail și îngerii lui au pornit război cu Balaurul. Și se războia Balaurul, și îngerii lui; și el n-a răzbit, nici că locul lor s-a mai găsit în cer. Și aruncat a fost Balaurul cel mare, șarpele cel de demult, care se cheamă diavol și Satana, cel ce pe toată lumea o înșeală – aruncat a fost pe pământ; și îngerii săi aruncați au fost cu el.” Iar îngrijorarea pentru cei de pe pământ este exprimată astfel: „Vai vouă, pământule și mare, căci diavolul a coborât la voi având mare mânie...” (Apoc. 12, 7-9.12).

Obstacolul cel mai mare, în calea eliberării din această robie, este nerecunoașterea ei de către cel ce este stăpânit de ea. Într-o aprinsă dispută pe acest subiect, Mântuitorul Hristos îi invită pe opozanții Săi la recunoașterea robiei păcatului, care nu este alta decât cea a diavolului, tocmai pentru a putea scăpa de ea. Iată dialogul: „Noi suntem urmași ai lui Avraam și nimănui niciodată n-am fost robi. Cum de zici Tu: Veți fi liberi?” Iisus le-a răspuns: „Adevăr, adevăr vă spun: Tot cel ce face păcatul, este rob păcatului. Iar robul nu rămâne-n casă pe veci; Fiul însă rămâne pe veci. Așadar, dacă Fiul vă va face liberi, cu adevărat liberi veți fi” (In. 8, 33-36). Așadar, doar Iisus și cuvântul Lui realizează adevărata eliberare a omului din robia Celui Rău.

d. Perspectiva (re)căpătării vederii

În capitolul 9 al Evangheliei sale, Sfântul Ioan relatează minunea vindecării unui om orb din naștere. Fariseii și cărturarii poporului, invidioși fiind pe Mântuitorul Hristos, pentru faptele Lui mărețe, caută să-l convingă pe cel vindecat că Iisus nu este altcineva decât un păcătos, care nu trebuie crezut și urmat. Când Iisus îl întâlnește în templu pe cel ce fusese orb, îi adresează câteva cuvinte provocatoare și șocante despre misiunea Sa, fără egal, în lume. Acestea îl situează la polul opus caracterizării pe care i-o făceau dușmanii Săi. Iată ce spune El: „Eu spre judecată am venit în lumea aceasta, pentru ca cei ce nu văd să vadă, iar cei ce văd să fie orbi”. Au auzit acestea unii dintre fariseii care erau cu El, și i-au zis: „Nu cumva și noi suntem orbi?” Iisus le-a zis: „Dacă ați fi orbi, n-ați avea păcat. Dar pentru că acum ziceți: Vedem... păcatul vostru rămâne” (In. 9, 39-41). Din cuvintele lui Iisus înțelegem că există și o altă orbire decât cea fizică, de care a suferit cel ce fusese orb, și datorită căreia n-a văzut niciodată soarele și lumea. Aceasta este orbirea spirituală de care suferă toți aceia care nu-L văd și nu-L recunosc pe Dumnezeu, în ciuda evidentei Sale prezențe în lume.

Așadar, starea în care se aflau fariseii era mai deplorabilă decât a orbului din naștere, și aceasta, pentru că, deși vedeau minunile pe care Iisus le făcea, totuși, nu-L recunoșteau ca Dumnezeu. Trăiau un paradox dramatic: priveau, dar nu vedeau!

Confruntându-se cu situații similare, în misiunea sa, Sfântul Apostol Pavel se roagă astfel pentru creștinii din Efes: „Și mă rog ca Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea vouă duh de înțelepciune și de descoperire spre cunoașterea Lui; și să vă lumineze ochii inimii, pentru ca voi să pricepeți care este nădejdea la care El v-a chemat, care este bogăția slavei moștenirii Lui întru cei sfinți și cât de covârșitoare este mărirea puterii Sale întru noi, cei ce credem, potrivit cu puterea lucrătoare a tăriei Lui... nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor” (Efes. 1, 17-21). Rugăciunea lui era, așadar, pentru ochii inimii, prin care se văd și se percep nu numai cele văzute, ci, mai ales, cele nevăzute ale lui Dumnezeu.

e. Despovărare de ceea ce te apasă

Înstrăinarea omului de Dumnezeu are drept consecință, încărcarea lui cu poveri greu de purtat. Pe expresia feței omului modern se pot citi oboseala, îngrijorarea, stresul, tulburarea și povara tuturor problemelor și greutăților pe care el le poartă singur, fără să-i ceară ajutorul lui Dumnezeu, iluzionându-se că astfel își păstrează nealterate propria autosuficiență și independență. Tinând cont de toate aceste poveri ale omului, Mântuitorul Hristos face tuturor invitația eliberării: „Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați, și Eu vă voi odihni! Luați jugul Meu asupra voastră; și învățați-vă de la Mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voastre! Că jugul Meu este bun și povara Mea este ușoară” (Mt. 11, 28-30).

3. Concluzie

Ca să putem beneficia de toată această „ofertă” a lui Dumnezeu, trebuie mai întâi să recunoaștem că suntem săraci, că avem inima zdrobită, că suntem robi ai Celui Rău, că nu vedem, deși privim, că suntem împovărați de păcat și că avem nevoie de eliberare. În acest sens, Iisus ne provoacă la decizie. În fața Evangheliei Lui, nu putem rămâne indiferenți, nici măcar să dăm din cap aprobator. În fața Evangheliei Sale, trebuie să ne hotărâm dacă o primim sau o respingem.

Așadar, „oferta” lui Iisus, în Noul An, nu poate fi refuzată!

Florin Duțu, *Părintele și pictorul bisericesc Arsenie Boca (1910-1989). Monografie*, Editura Floare Albă de Colț, București, 2021, 491 pag.

Despre Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie Boca de la Prislop există o literatură teologică, istorică, panegirică și hagiografică, de specialitate și de popularizare, foarte bogată, variată, însă inegală din punct de vedere calitativ. Abundă mai ales

volumele de mărturii orale, culese și editate în ultimele trei decenii de diverși clerici, teologi, jurnaliști sau persoane venite în contact direct cu părintele Arsenie sau cu nenumărații pelerini care peregrinează la mormântul său de la Mănăstirea Prislop. Din nefericire, unele abordări au produs volume nu doar îndoielnice ori fantasmagorice, ci de-a dreptul falsificatoare, denigratoare și calomniatoare cu privire la biografia părintelui, colportate fără nicio jenă de edituri și editori care au urmărit un singur interes: audiența și profitul. De aceea, este absolut necesară semnalarea și prezentarea lucrărilor monografice temeinice și oneste realizate de istorici sau teologi profesioniști în urma unei documentări laborioase și pe baza unei metodologii științifice. O astfel de lucrare este și monografia semnată de Florin Duțu, apărută în anul 2021 la Editura Floare de Colț din București, încă prea puțin cunoscută, deși poate fi considerată cea mai bună și exhaustivă monografie istorică dedicată până acum Sfântului Cuvios Arsenie Boca.

Florin Duțu este licențiat și doctor al Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București, precum și licențiat în Cibernetică Economică al Academiei de Studii Economice din București. De-a lungul vremii a desfășurat studii și cercetări în arhivele fostei Securități, astăzi parțial în gestiunea CNSAS, a activat în cadrul Administrației Monumentelor și Patrimoniului Turistic din cadrul Primăriei Municipiului București, în Cancelaria Sf. Sinod și s-a remarcat ca editor, autor și îngrijitor a numeroase volume dedicate biografiei și operei unor cărturari și teologi români ai secolului XX, între care Nichifor Crainic, pr. Adrian Făgețeanu, pr. Andrei Scrima și Sf. Pr. Dumitru Stăniloae.

Monografia istorică dedicată părintelui Arsenie este o lucrare substanțială și detaliată, pe care autorul a susținut-o inițial ca teză doctorală la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” din București sub coordonarea pr. prof. univ. dr. Mihai Săsăujan. Am primit cartea din partea autorului în 24 septembrie 2025, am parcurs-o cu mare interes și recunosc că sunt profund impresionat atât de vasta documentare pe care se sprijină, precum și de talentul literar al autorului, care a izbutit să scrie o lucrare laborioasă, impecabil documentată și foarte bine scrisă, despre întregul parcurs biografic al părintelui Arsenie Boca, motiv pentru care am considerat că este o datorie sufletească să o semnaliez și să o recomand din toată inima oricui dorește să descopere realmente viața și activitatea părintelui Arsenie.

Volumul se deschide cu referatele membrilor comisiei de evaluare doctorală (pr. prof. dr. Mihai Săsăujan, Nicolae Chifăr, Constantin Pătuleanu și Ion Vicovan), care reliefează meritele științifice, caracterul academic și calitatea istoriografică a lucrării, solid argumentată și impecabil documentată. Urmează introducerea vastă a autorului care insistă asupra relevanței temei pentru viața și istoria Bisericii noastre în secolul XX, apoi asupra stadiului cercetării, structurii lucrării și metodologiei de cercetare. Reconstituirea biografică este structurată pe trei mari capitole, subîmpărțite detaliat pe subcapitole, plecând de la familia părintelui, studiile acestuia la Brad, Sibiu și București, ajungând la specializările urmate la Chișinău și în Grecia la Sf. Munte Athos, detaliind apoi intrarea acestuia în monahism, hirotonia la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, activitatea desfășurată aici înainte de instaurarea regimului comunist, relațiile sale cu diferiți teologi, cărturari, reprezentanți ai Bisericii și ai Casei Regale, raporturile cu diferiți membri ai unor partide politice. Capitolul secund reconstituie la fel de minuțios viața și activitatea pastoral-misionară a părintelui între anii 1948 și 1959, când a fost scos din monahism în urma decretului 410/1959, ilustrând totodată și perioadele de detenție de la Canalul Dunăre-Marea Neagră (1951-1952), de la penitenciarele din Timișoara și Oradea (1955-1956). În capitolul trei

este analizată activitatea de pictor bisericesc a părintelui Arsenie începând cu anul 1955 și până în 1983 cu detalierea sistematică a tuturor șantierele sale artistice și bisericești, interpretarea unor icoane, fresce sau scene pictate în diferite biserici și reconstituirea ultimilor săi ani de viață de la Sinaia (1978-1989). Urmează concluziile, lista bibliografică exhaustivă, care reflectă vasta și complexa documentare arhivistică a autorului, un număr de 32 de anexe documentare și ilustrații culese din arhivele fostei securități, ale Sf. Sinod, ale Mitropoliei Ardealului și altor instituții ecleziastice, școlare și laice, precum și foarte amplă, chiar zdrobitoarea, recenzie scrisă de autor pe marginea cărții tendențioase a scriitoarei Tatiana Bran despre viața părintelui Arsenie (Ed. Humanitas, 2018), publicată inițial în paginile *Telegrafului Român* din mai 2018.

Florin Duțu a realizat o monografie istorică exemplară a Sfântului Părinte Arsenie Boca, prin care reconstituie în detaliu parcursul biografic sinuos al celebrului părinte, elucidând aspectele obscure, incomplete sau false din viața și activitatea sa, oferindu-ne o evaluare corectă a acestuia în lumina adevărului omenesc posibil. Sper ca această carte să fie reeditată și să se bucure de o circulație cât mai largă în rândurile tuturor credincioșilor, clericilor, intelectualilor sau scepticilor de astăzi și de mâine.

Diac. CȘ II dr. Mircea-Gheorghe Abrudan

Alexandru Racu, *Părinți și copii. Teologia politică a lui Dumitru Stăniloae și dilemele unui dosar de canonizare*, București, Tritonic, 2025, 281 p.

În anul care a trecut, 2025, Patriarhia Română și-a sărbătorit Centenarul, moment prielnic pentru canonizarea de sfinți mărturisitori ai credinței din veacul trecut. În spațiul public s-au stârnit controverse legate de faptul că printre cei canonizați se

numără trei clerici care au activat sau au fost apropiați de Mișcarea Legionară. Este vorba de Ilie Lăcătușu, Ilarion Felea și Dumitru Stăniloae. Cartea profesorului Alexandru Racu se preocupă de acest subiect urmărind relația cunoscutului teolog român Dumitru Stăniloae cu legionarismul și comunismul.

Alexandru Racu, licențiat al Facultății de Științe Politice din cadrul Universității București are un masterat în Studii Sud-Est Europene (Universitatea Națională și Kapodistriană din Atena) și este doctor în Studii Politice al Universității din Ottawa, Canada. A publicat studii în reviste de specialitate: *Political Science, South-East European Journal of Political Science, Interpretation – A Journal of Political Philosophy, Tabor* - publicație lunară a Mitropoliei Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului, precum și traduceri: Simon Jenkins, *Scurtă Istorie a Europei de la Pericle la Putin*, Editura Litera, 2019 (împreună cu Anca Eliza Simitopol); Tom Butler-Bowdon, *50 de Clasiți. Politică*, Editura Litera, 2019; Paul Lewis & Rob Evans, *Sub Acoperire: Adevărata Istorie a Poliției Secrete din Marea Britanie*, Editura All, 2016; Barnaby Rogerson, *Profetul Mahomed: O Biografie*, Editura Polirom, 2015; Richard Rorty, *Filosofie și Oglinda Naturii*, Editura Tact, 2015 (împreună cu Anca-Eliza Simitopol și Marius-Bogdan Tudor). În anul 2017 i-a apărut cunoscutul și interesantul volum *Apostolatul antisocial: Teologie și neoliberalism în România postcomunistă*, la editura Tact din Cluj-Napoca.

Cartea dedicată părintelui Stăniloae este structurată în următoarele capitole: *Caricatura, Celălalt Stăniloae, În vreme de război, Interpretare, Detenția și ultimii ani, În loc de concluzii*, și se deschide cu o mărturisire a autorului intitulată *Istoria unei cărți*, urmată de o *Introducere*. Are și o *Addenda*, foarte utilă, *Istoria postdecembristă a Bisericii Ortodoxe Române după Oliver Jens Schmitt: Scurtă analiză a unei scamatorii cu pretenții academice*, în care este analizat modul cum istoricul austriac tratează istoria Bisericii Ortodoxe Române de după căderea regimului comunist.

Din titlurile menționate observăm că avem de a face cu o tratare amplă a subiectului. De altfel autorul pornește în demersul său de cercetare de la constatarea „[...] că nimeni nu spune adevărul întreg, ci cel mult părți din el, m-am gândit că poate ar fi cazul să o fac eu, iar pe măsură ce mă aprofundam în lectura lui Stăniloae mi-am dat seama că lămurirea adevărului necesită o expunere sistematică a operei sale politice [...]” (p. 15). Scopul

lucrării nu este unul apologetic și nici unul denigrator ci de a înțelege dimensiunea politică a scrierilor părintelui Dumitru Stăniloae: „[...] Căci, spre deosebire de alți participanți la această dezbatere, eu nu mi-am propus nici să-l confecționez pe Stăniloae «sfântul», nici să-l demolez pe Stăniloae «fascistul», ci să-l înțeleg pe Stăniloae gânditorul și omul, din perspectiva cuiva care l-a apreciat sincer pe Stăniloae teologul. Și sincer, aceasta mi se pare și singura atitudine cu adevărat creștinească [...]” (pp. 15-16). Pentru a face acest lucru Alexandru Racu a studiat textele politice ale părintelui Stăniloae, după cum mărturisește: „[...] În condițiile în care Stăniloae a scris enorm, doar componenta politică a operei sale având undeva între 2000 și 3000 de pagini, din care eu parcurseam doar aproximativ 300 până la izbucnirea scandalului, și în condițiile în care am simțit nevoia să intervin pe subiect cât încă este de actualitate, am fost nevoit să parcurg mii de pagini și să scriu alte câteva sute într-un timp foarte scurt și între două joburi (unul full-time, academic, și altul part-time, de corporatist) [...]” (p. 12). Pentru a explica textele controversate scrise de Dumitru Stăniloae autorul oferă patru ipoteze de interpretare. Prima este aceea că Stăniloae „ar fi fost pur și simplu un conformist desăvârșit, lipsit de idei proprii” (p. 117) în privința chestiunilor politice. Astfel, conform acesteia, schimbarea puterii ducea și la adaptarea discursului. O asemenea viziune (deși poate „conține o anumită doză de adevăr”) este considerată absurdă „nefiind pe deplin credibilă nici în cazul minților mai puțin înzestrate, deci cu atât mai puțin în cazul unei minți atât de bogate precum cea a lui Stăniloae” (p. 118). A doua ipoteză e considerată de „tip cancan”, și anume că „Stăniloae ar fi definit mai degrabă de cele câteva derapaje de extremă dreaptă decât de miile pagini de teologie dogmatică ortodoxă și de sutele de pagini de teologie socială și politică aflate într-un raport de armonie cu primul tip de teologie” (p. 119). Ultimele două ipoteze sunt, conform lui Alexandru Racu, mai credibile. Astfel oportunistul ar explica o parte din articolele criticate astăzi. Nu este vorba de unul care să-i aducă o avansare în carieră sau anumite beneficii ci, de exemplu, textele favorabile Uniunii Sovietice, pot fi explicate prin frică: „[...] e cât se poate de clar că articolele favorabile Uniunii Sovietice și noii orânduirii comuniste, scrise de Stăniloae după 23 august 1944, se explică, dacă nu pe deplin, măcar în foarte mare măsură, prin frică” (p. 120). Apoi cele dedicate Mișcării Legionare, scrise în timpul guvernării legionare trebuie tratate cu scepticism, deoarece el a și criticat legionarismul (vezi p. 122). Un alt aspect menționat de autor este acela al contextului instituțional: „În orice caz, atunci când îl judecăm pe Stăniloae, trebuie să înțelegem și constrângerile sociale și instituționale cu care se confrunta acesta, ca om al Bisericii [...]” (p. 133). A patra ipoteză este cea a „conștiinței scindate”, care pentru autor „conține o doză substanțială de adevăr”. Această conștiință scindată apare, conform lui Alexandru Racu, în problema raportului dintre „naționalism și morala evanghelică”.

Autorul urmărește din punct de vedere cronologic gândirea politică a părintelui Stăniloae. Analiza pe care o face este una echilibrată și fundamentată pe textele scrise de Dumitru Stăniloae. Din acest motiv nu întâlnim o abordare partinică, ci una care într-adevăr limpește apele. Autorul arată că în scrierile politice Stăniloae are teze care sunt „eșecuri morale”: „[...] Anumite texte despre evrei, greco-catolici, neoprotestanți sau despre diferitele dictaturi care au guvernat România, oportuniste sau nu, reprezintă eșecuri morale, mai mult sau mai puțin grave, dar nici asta nu e filețism [...]”. În același timp opera sa nu poate fi redusă la aceste texte, ci vorbim de un teolog de anvergură internațională și care a trecut prin temnițele regimului comunist.

Cartea este una provocatoare atât pentru tabăra care-l reduce pe Dumitru Stăniloae la acele scrieri controversate, deoarece autorul analizează articolele respective cât și contextul în care au fost publicate, dar și pentru neolegionari, care ar fi dorit să-l revindică în rândul lor pe teolog. Or, Stăniloae nu a fost legionar și are articole în care critică această mișcare.

Până la urmă lucrarea îndeamnă la discernământ și la cunoașterea adevărului, atât cât este posibil, despre părintele Stăniloae. Alexandra Racu nu își propune să ne spună dacă este sfânt sau nu (doar Biserica poate face acest lucru). În schimb lectura ne aduce în față o imagine a unui om care, cu toate căderile sale (și cine nu are căderi?), a avut un rol fundamental în dezvoltarea teologiei ortodoxe, fiind printre puținii gânditori români recunoscuți la nivel internațional.

Călin Emilian Cira

Fragmente biblice din scrierile sapiențiale și profetice care anticipează Învierea

„Dar eu știu că Răscumpărătorul meu este viu și că El, în ziua cea de pe urmă, va ridica iar din pulbere această piele a mea ce se destramă. Și afară din trupul meu voi vedea pe Dumnezeu”¹
(Iov 19, 25-26)

Alexandru Adrian Roman

Sfânta Scriptură că învierea morților reiese din Învierea lui Iisus Hristos – „Cauza primordială, interpretul pentru noi al veșniciei și unealta învierii noastre”². Incandescență printre paginile Vechiului Testament, învierea avea o importanță aparte pentru evreii din vechime, iar grecii din antichitate, până să fie încreștinați, „concepeau viața după moarte în termenii nemuririi sufletului și respingeau cu tărie orice idei despre înviere”³. Evreii credeau și așteptau învierea trupurilor, iar după învierea din morți a lui Iisus Hristos, lumea de atunci a sesizat, pe dată, esența conceptului de înviere ce începea să se amplifice.

Apostolii ce-L propovăduiau pe Hristos în lume și prin urmare, primele comunități creștine proaspăt formate, credeau și sperau cu ardoare într-o înviere a trupului într-o formă transfigurată, cât mai adecvată pentru a trăi viața veșnică alături de Dumnezeu și de Iisus Hristos, care sunt „mai presus de orice formă”⁴. Vizând atingerea nemuririi, învierea rămâne mereu enigmatică și în așa măsură inepuizabilă încât ne angrenează „într-o dinamică infinită a credinței, speranței și dragostei”⁵.

Iisus s-a abandonat morții pentru ca astfel să apară învierea și pentru ca noi să putem trăi, în fine, cu adevărat. Iisus a surpat prin moartea sa pe cel ce avea stăpânirea morții, adică pe diavol, și ne-a izbăvit de frica morții ce ne-ar fi ținut în robie întreaga viață (Evrei 2, 11-15). Acest hiat al crucii și al învierii a împlinit totul. Iisus a biruit moartea și a doborât bariera friei de moarte. „Prin moartea și Învierea lui Iisus și prin revărsarea Duhului intradivin asupra Bisericii și a lumii, a avut loc suprema deschidere (inaccessibilă filosofiei) a Ființei absolute”⁶; ni s-a revelat forța iubirii eterne și crescând a lui Dumnezeu ce conține în sine făgăduința unei slăvi mai presus de orice măsură, slavă veșnică covârșitoare (2 Cor. 4, 17). Această revelație are în vedere prescripția legământului între Dumnezeu și om, o prescripție a Nemuritorului pentru muritori: *voi vă veți sfinți, și sfinți veți fi, fiindcă sfânt sunt Eu, Domnul, Dumnezeul vostru* (Lev 11, 44).

Iov este protagonistul cărții care îi poartă numele, plasată la începutul Cărților Sapiențiale din canonul biblic. Textul în limba ebraică al acestei cărți s-a păstrat destul de bine, observându-se prezența multor cuvinte rare și dificile, unele pasaje fiind obscure și foarte greu de tradus. Unele versete din Textul Masoretic lipsesc în Septuaginta, ele fiind reconstruite după traducerea lui Teodotion. Voind să facă inteligibilă cartea pentru grecii culți, traducătorii au suprimat prin parafrază o parte importantă din textul ebraic⁸.

Astfel, Cartea lui Iov din Septuaginta este cu aproximativ 100 de versete mai scurtă decât cea din Textul Masoretic. „Cartea este bine redactată în *Vulgata* Sfântului Ieronim, o capodoperă de exactitate textuală și de frumusețe stilistică”⁹. Cartea lui Iov face parte din literatura poetică ebraică, „este un poem al excelenței literare, este capodopera poetică a Vechiului Testament”¹⁰ „care are ca obiect profunda problemă teologică a semnificației și a funcției suferinței în viața unui om drept și consecințele în ceea ce privește atitudinea omului față de Dumnezeu”¹¹.

Identitatea autorului Cărții lui Iov nu ne este cunoscută. A trăit probabil în Palestina, fiind „un israelit profund religios, obișnuit să dialogheze cu Dumnezeu într-o atmosferă de intimitate și în-

credere tipice alianței. Era un erudit cu o cultură vastă, obișnuit cu cărțile profeților și familiarizat cu literatura sapiențială, ale cărei probleme, doctrină și procedee literare le cunoștea”¹². În ce privește datarea Cărții lui Iov, sunt mai multe ipoteze și nu putem oferi un răspuns unanim acceptat de toți. Unii exegeți datează cartea în perioada post-exilică datorită apariției multor termeni aramaici în textul cărții. Înflorirea limbii aramaice în textele literare corespunde perioadei post-exilice. Alți cercetători moderni au datat Cartea lui Iov din vremea lui Solomon până prin 250 î.Hr., cele mai populare date fiind între 600 și 400 î.Hr., deși există o tendință crescândă de a prefera date mai târzii, cu argumente bazate pe subiect, limbaj și teologie. „O dată Solomonică este cea mai veche pe care o putem adopta în mod rezonabil”¹³.

Discursul este partea centrală al acestui poem ebraic, un gen literar predominant în această carte, însă în Iov 19, 25-26 putem descoperi un oracol de mântuire într-o formă mai concentrată, nu atât de dezvoltată precum în literatura profetică. Fericitul Ieronim, traducând din ebraică, este primul exeget care a sesizat dimensiunea profetică a acestor versete care se referă la învierea trupurilor. Versiunea sa *Vulgata* sună astfel: *Căci eu știu că Răscumpărătorul meu este viu, că în ziua cea de apoi eu mă voi scula din pământ, că din nou voi fi învelit în pielea mea și că'n carnea mea Îl voi vedea pe Dumnezeu*¹⁴. Cufundat în abisul mizeriei în mod neprevăzut, Iov își proclamă încrederea sa absolută în Răscumpărătorul pe care-l vor vedea ochii săi pentru a-i acorda dreptatea¹⁵.

Numele Iob sau Iov provine din ebraicul *iib* (= „a dușmăni”, „a trata pe cineva drept dușman”, sau „cel dușmănit și persecutat”) ¹⁶, sau „ar putea fi un derivat de la rădăcina ebraică *ayeb*, caz în care ar însemna „a fi dușman”, sau de la o formă semitică-occidentală veche *ayab*, întâlnită în Egipt, la Mari, în Arabia de Sud și în Scrisorile de la Tell-Amarna, având semnificația *unde este tatăl tău*”¹⁷.

„Iov a fost un personaj istoric. Existența sa istorică e atestată mai întâi de profetul Iezechiel (14, 14-20) care îl menționează printre cei trei mari drepti ai Vechiului Testament, alături de Noe și Daniel; Iusul fiul lui Sirah (Ecclesiasticul) îl citează ca pe „cel ce a ținut bine toate căile dreptății” (49, 10), iar Sfântul Apostol Iacov, în Epistola sa (5, 11) îl dă drept exemplu de răbdare. Sfinții Părinți, atât răsăriteni cât și apuseni, sunt unanimi în a-i recunoaște existența istorică”¹⁸.

Iov a fost un om foarte bogat, cu o poziție socială înaltă, „un adevărat principe al ținutului Uz (uneori transcris Uț; în *Vulgata*, Huz): după toate probabilitățile, regiune situată în sud-estul Palestinei, la hotarul dintre Idumeea și Arabia, în aria Moabului, care cuprindea și o parte din deșertul Arabiei. Binocuvântat de Dumnezeu cu pământuri, turme, cirezi, curți și palate, cu o familie numeroasă și iubitoare, cu prețuirea și respectul cetățenilor, cu recunoștința săracilor pe care-i ajută din belșug, Iov se străduiește să fie drept și fără prihană”¹⁹, îl cinstește pe Dumnezeu împlinindu-I poruncile și aducându-I jertfe.

Însă, din senin, asupra lui Iov se năpustesc o seamă de nenorociri provocate de Diavol (duhul rău prin excelență), un duh iscoditor, intrigant, gata să facă rău. „Izbit în tot ce are, Iov găsește tăria de a nu se descumpăni. El nu numai că nu-L blesteamă pe Dumnezeu, așa cum ar fi făcut oricare altul, ci dimpotrivă, Îl binecuvântează”²⁰. Ca urmare, drept răsplătă pentru devoțiune, Dumnezeu l-a repus pe Iov în drepturile sale depline, acesta a redevenit sănătos, și-a redobândit averile și familia și a trăit liniștit până la adânci bătrânețe”²¹.

„Pe lângă marea ei frumusețe literară, Cartea lui Iov aruncă lumini timpurii asupra perspectivei eshatologice: credința în nemurirea sufletului și puțința acestuia de a-l vedea pe Dumnezeu; învierea trupului și o înviere obștească; omul înviat este una și aceeași persoană cu cel care a trăit pe pământ. De asemenea, mijeste ideea unui Mântuitor”²², a unui Răscumpărător pe care Iov, într-un elan de credință în Dumnezeu, îl așteaptă și pe care speră să-l vadă și care nu este altul decât Dumnezeu însuși²³. În pragul unei morți nefericite, Iov speră să aibă în (sau dincolo de) mormânt, o viziune a lui Dumnezeu pe care o imploră cu adevărat. „Dumnezeu este o ființă veșnică și, ca atare, transcende nu numai viața, ci și moartea”²⁴, dezlegându-i pe oameni din legăturile morții.

(Va urma)

Un posibil laic pentru Tronul Patriarhal

Prof. univ. dr. Mircea Gelu Buta

uțini mai știu astăzi de încercarea, ce-i drept eşuată de a-l aduce pe tronul patriarhal al Bisericii ortodoxe Române pe marele savant și scriitor Vasile Pârvan, a cărui reputație intelectuală se completa cu o probitate și o intransigență morală rar întâlnite la noi. Pentru aceste trăsături de caracter i-a fost oferită în anul 1918, președinția Partidului Țărănesc, pe care însă a refuzat-o. Căsătorit în 1913, Vasile Pârvan a rămas văduv patru ani mai târziu, când soția sa a murit la naștere împreună cu fetița venită atunci pe lume.

Alegerea unui laic în fruntea Bisericii – uneori chiar înainte să fi fost botezat – s-a petrecut nu o dată în primele secole creștine, așa încât nu ar fi contravenit canoanelor.

Iată ce scria Arhim. Iuliu Scriban la moartea savantului: „Deși a fost propus de un preot al nostru, în 1919, unde a fi ales mitropolit la București, totuși cugetarea lui nu era cugetarea dogmei noastre, ci cugetarea idealistă a unora din păgânii vremurilor străvechi”, înrudită cu Platon și cu Seneca¹. Cel care l-a propus pe Vasile Pârvan pentru demnitatea de patriarh a fost preotul I. D. Petrescu cu care savantul a purtat o bogată corespondență, comentată într-un articol publicat în anii '60 ai secolului trecut de către academicianul Alexandru Zub în Almanahul Revistei Literare Ateneul. Acesta reproduce o scrisoare datată din 9 octombrie 1919 din care rezultă că cei doi au purtat o discuție despre reforma bisericii și vacanței scaunului mitropolitan, în care savantul a formulat obiecții în legătură cu folosirea numelui său în discuția publică pe această temă:

„Pre cucernice Părinte,

Ca o concluzie precisă la convorbirea noastră de ieri îmi iau libertatea a atrage atenția Sfinției Voastre asupra următoarelor puncte:

1. Întrebuințarea numelui meu în scrierile de propagandă pentru reforma bisericii, publicate de Sfinția Voastră, trebuie precedată, încă din primul articol, de o lămurire care să sune cam astfel:

«Din discuțiile ce am avut cu d. Pârvan, am înțeles că d-sa nu crede posibilă o folosire a persoanei sale pentru opera de reformă a bisericii, din următoarele cauze:

a. D-sa crede că introducerea unui mirean ar produce mari tulburări atât între clericii de mir cât și între monahi, care n-ar putea avea nici o încredere în amestecul unui profan în biserică.

b. Reforma bisericii nu poate fi pur administrativă. Ea trebuie să plece de la o revizuire a concepției religioase creștine despre lume și viață. Dar societatea noastră, crede d-sa, nu e încă destul de matură pentru a discuta cu liniște o purificare a dogmelor de balast politic-bisericesc și tradiționalist-păgân pe care-l cuprind în idei și în cult.

c. În ce-l privește personal, concepția d-sale filosofică (de caracter metafizic și istoric-religios), deși ar putea fi acceptabilă din punct de vedere filosofic-religios (general omenesc), nu poate fi însă admisă, crede d-sa, din punctul de vedere specific-creștin, al religiei și bisericii ortodoxe.

Eu însă (preotul Petrescu) cred...»

2. După cum am acceptat și la plecarea Sfinției Voastre de la mine, înțeleg să nu vă opresc a întrebuința numele meu, numai ca o pildă pentru necesitățile discuției, dar nu ca alegere a persoanei.

Fără încorporarea însă în articolul Sfinției Voastre a explicațiilor de sub punctul 1, nu aș admite, în nici un caz, întrebuințarea numelui meu în discuția pe care doriți să o începeți.

Cu expresia celor mai alese sentimente ce vă păstrez, rămân al Sfinției Voastre devotat. V. Pârvan”²

Cel dintâi patriarh al Bisericii Ortodoxe Române a fost, așa cum se știe, Miron Cristea, ales pe 31 decembrie 1919 în demnitatea de mitropolit primat, fiind până atunci episcop de Caransebeș. Alegerea unui ierarh ardelean în acel scaun rămas vacant cu un an înainte prin demisia lui Conon Arămescu-Donici, era un simbol al unității statale și bisericești a României întregite, cu atât mai mult cu cât Miron Cristea făcuse parte din delegația românilor ardeleni sosiți la București să prezinte actul Unirii de la 1 Decembrie 1918. Așezarea sa pe tronul patriarhal al României Mari nu a fost expresia unei alegeri, ci a unei înălțări în rang. În decursul patriarhatului său, Miron Cristea a fost, totodată, regent (1927-1930), respectiv președinte al Consiliului de Miniștri (1938-1939).

¹ Arhim. Scriban, Moartea profesorului Vasile Pârvan, în BOR, XLV, 1927, 6, p. 368.

² Alexandru Zub, „O revelație epistolară”, în Almanahul Ateneu, 1986, p. 22-24.

¹ Altă traducere: „Căci știu că veșnic este Acel ce-o să-mi dezlege târziu pe pământ; da, pielea, care nădură acestea, va'noia”, cf. Biblia sau Sfânta Scriptură, Versiune diortosită după Septuaginta, redactată și adnotată de Mitropolitul Bartolomeu Anania, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2018, p. 580.

² H. Balthasar, *Slava lui Dumnezeu. O estetică teologică*, vol. I, tr. M. Angheliescu, Ed. Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș 2020, p. 302.

³ Cf. *Dicționar Biblic*, Ed. Cartea Creștină, Oradea 2015.

⁴ H. Balthasar, op.cit., p. 69.

⁵ M. Vannier; A. Kalinowska; D. Vigne; J. Vercruysee; I. Bochet; J. Guinot, *Exegeză și hermeneutică la Sfinții Părinți*, tr. S. Milu, Ed. Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș 2019, p. 41.

⁶ H. Balthasar, op.cit., pp. 77-78.

⁷ Biblia, B. Anania, p. 135.

⁸ Biblia, Traducere, introduceri și note: pr. A. Bulai, pr. E. Patrașcu, Ed. Sapienția, Iași 2013, p. 1817.

⁹ Ibidem.

¹⁰ Biblia, B. Anania, op. cit., pp. 553-554.

¹¹ R. Brown, J. Fitzmyer, R. Murphy, *Introducere și comentariu la Sfânta Scriptură*, vol. I, 2/1, tr. D. Groșan, Ed. Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș 2011, p. 801.

¹² Biblia, trad. A. Bulai, ed.cit, p. 1817.

¹³ Ibidem.

¹⁴ Cf. Biblia, B. Anania, p. 581, nota b.

¹⁵ Biblia, A. Bulai, p. 1855.

¹⁶ Biblia, B. Anania, p. 555.

¹⁷ Biblia, A. Bulai, p. 1821.

¹⁸ Biblia, B. Anania, pp. 553-555.

¹⁹ Ibidem, p. 555.

²⁰ Ibidem, p. 552.

²¹ Ibidem, p. 553.

²² Ibidem, pp. 553-554.

²³ Biblia, A. Bulai, p. 1857.

²⁴ Biblia, B. Anania, p. 581, nota b.

Credința, rădăcina a identității mele

Rus Daniel-Ioan

redința este rădăcina identității fiecăruia dintre noi. Prin mărturisirea adevărilor fundamentale de credință, având conștiința că „*Ortodoxia nu caută adevărul, ci îl deține*” (Mitropolitul Filaret Voznesenski), deoarece Adevărul este Însuși Hristos, în lumina Sa, care luminează tuturor, perspectiva noastră asupra vieții, a societății și a cunoașterii devine autentică, iar rațiunea noastră este transfigurată, nu anulată, prin actul credinței.

Rădăcina identității fiecăruia dintre noi este înțeleasă de cele mai multe ori într-un mod relativ, datorită ideologiilor actuale și a faptului că „*este prezent un materialism practic, oamenii sunt legați de materie, se secularizează și nu prea reușesc să aibă preocupări spirituale serioase*”¹. Totuși, identitatea noastră dobândește un caracter de universalitate atunci când optăm pentru o „*cultură a Duhului*”, în terminologia Ieromonahului Rafail Noica. Viața noastră devine autentică atunci când suntem luminați de o credință mărturisitoare a Harului Dumnezeiesc prin lucrarea virtuților.

Credința ca rădăcină a identității noastre devine actualizată prin urcarea unei scări a virtuților, cuvintele Sfântului Apostol Petru fiind edificatoare în această privință: „*adăugați la credința voastră fapta bună, iar la fapta bună, cunoștința, înfrânarea, răbdarea, evlavia, iubirea frățească, dragostea*”, pentru a ne face „*părtași dumnezeieștii firi*” (I Petru 1, 4-8). Astfel, mărturisesc cu certitudine că rădăcina identității noastre este credința, deoarece Însuși Mântuitorul nostru Iisus Hristos spune: „*Voi sunteți sarea pământului*”, „*Voi sunteți lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vârful de munte să se ascundă*” (Matei 5, 13-14). Identitatea noastră este afirmată cu ajutorul credinței, mărturisirea acesteia făcând posibilă atât comuniunea credincioșilor în Sfânta Biserică, cât și câștigarea Împărăției Cerurilor: „*Toate îi sunt cu puțință celui ce crede*” (Marcu 9, 23)

Cunoașterea prin credință („*Credința este prin auzire, iar auzirea prin cuvântul lui Dumnezeu*” - Romani 10, 17), lucrătoare prin har presupune statornicie și ascultare, la fel cum Preasfânta Fecioară Maria le spunea ucenicilor: „*Faceți orice vă va spune*” (Ioan 2, 5). Unul dintre cuvintele Mântuitorului referitoare la trăirea credinței pe care trebuie să îl împlinim este: „*Feriți-vă de aluatul fariseilor*”, care este fățarnicia (Matei 16, 6) Astfel, credința noastră trebuie să fie mereu practică pentru a deveni autentică. Credința mântuitoare creștin ortodoxă se lucrează prin dragoste. Așadar, numai „*credința care este împodobită și îmbrăcată cu faptele bune este credință lucrătoare, care aduce mântuire sufletului*”². De aceste lucruri ne încredințăm mai ales Sfântul Apostol Pavel în „*Imnul dragostei*”: „*De aș grăi în limbile oamenilor și ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare și chimval răsunător. Și de aș avea darul proorociei și tainele toate le-aș cunoaște și orice știință și de aș avea atâta credință încât să mut și munții, nimic nu sunt*” (I Corinteni 13, 1-2), muștrând credința fățarnică și neroditoare. Toate strădaniile noastre omenești sunt deșarte dacă nu avem o credință lucrătoare prin dragoste și împodobită cu faptele bune: „*Și acum rămân acestea trei: credința, nădejdea și dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea.*” (I Corinteni 13, 13)

Versetul de aur al Sfintei Scripturi este grăitor în această privință: „*Căci Dumnezeu așa de mult a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică*” (Ioan 3, 16). Adevărata credință mântuitoare presupune răspunsul nostru printr-un duh jertfitor la iubirea lui Dumnezeu cu ajutorul faptelor bune. Astfel, „*dacă aceste lucruri sunt în noi și tot sporesc, ele nu ne vor mai lăsa nici trândavi, nici fără roade în cunoașterea Domnului nostru Iisus Hristos*” (II Petru 1, 8). Trăirea credinței presupune iubire și jertfă, care se diferențiază de egoismul, formalismul și

raționalismul izvorât din slava deșartă. Dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele validează credința noastră prin faptele pe care le săvârșim: „*Ce folos, frații mei, dacă cineva are credință, iar fapte nu are? Oare credința poate să-l mântuiască? Dacă un frate sau o soră sunt goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele, și cineva dintre voi i-ar zice: Mergeți în pace! Încălziți-vă și vă săturați, dar nu le dați cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul? Așa și cu credința: Dacă nu are fapte, e moartă în ea însăși. Dar va zice cineva: Tu ai credință, iar eu am fapte; arată-mi credința ta fără fapte, și eu îți voi arăta, din faptele mele, credința mea*” (Iacov 2, 14-18). Astfel, adevăratele fapte mărturisitoare prin harul dumnezeiesc urmează în mod necesar credinței, devenind măsura acesteia. Identitatea noastră fundamentată pe o dreaptă-credință lucrătoare este pusă în legătură cu săvârșirea faptelor bune: „*Ce însoțire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărțire are lumina cu întunericul? Ieșiți din mijlocul lor și vă osebiți*” (II Corinteni 6, 14, 17).

De asemenea, credința noastră este întărită de diferite experiențe duhovnicești, de participarea la Sfintele Taine ale Bisericii, dar și de sfaturile părinților, bunicilor și ale altor membri ai familiei. Acest lucru este îmbucurător și este justificat de faptul că „*noțiunile și ideile morale se dezvoltă în parte prin educația și influența generațiilor precedente, dar mai ales pe baza unui sentiment religios*”³. Totodată, Sfântul Cuvios Cleopa de la Sihăstria remarcă faptul că există o complementaritate între cultura noastră națională și spiritualitatea manifestată prin credință: „*Să știți că rădăcina și viața poporului nostru, înaintea lui Dumnezeu, este credința dreaptă în Hristos, adică Ortodoxia*”⁴. Mai mult, „*felul în care a fost alcătuit steagul Uniunii Europene, din care și România face parte, este unul mărturisitor. Atunci când părinții fondatori ai Uniunii Europene s-au adunat să alcătuiască această uniune de state, au căutat pentru această formațiune un steag și s-au gândit să fie inspirat dintr-un verset al Sfintei Scripturi: Și s-a arătat din cer un semn mare: o femeie înveșmântată cu soarele și luna era sub picioarele ei și pe cap purta cunună din douăsprezece stele (Apocalipsa 12, 1). Ei și-au dorit ca această alianță să fie așezată sub protecția Maicii Domnului*”⁵. Trebuie astfel să existe o strânsă legătură între identitatea noastră și credința moștenită de la înaintași, acest lucru fiind exprimat și de Sfântul Cuvios Ioan Iacob de la Neamț, care adresează un îndemn poporului nostru: „*De vei păzi credința tare / Precum din veac s-a moștenit / Vei fi slăvit din nou sub soare / Mai mult de cum ai fost slăvit*” și „*Fii pribegi ai țării mele / Necăjiți între străini / Nu uitați menirea voastră / De Români și de Creștini*”⁶. Chiar dacă de-a lungul secolului XX au existat diferite ideologii politice și sisteme totalitare, precum comunismul, care au încercat să înlăture spiritualitatea autentică a poporului nostru, totuși „*Românul a rămas român și creștin, pentru că... creștinismul nostru nu a fost artificial, îmbrăcat. Creștinismul nostru a fost structural, noi am fost din firea noastră creștini*”⁷. Chiar majoritatea numelor pe care le purtăm sunt nume de Sfinți, de aceea avem responsabilitatea de a urma pilda vieții acestora.

Credința împlinește, totodată, rațiunea noastră și o afirmă, persoana umană fiind plasată la întâlnirea dintre creat și necreat, acolo unde trăirea cunoașterii nu este îngredită de limitele naturalului, ci o afirmă. Marii noștri scriitori și poeți naționali, Mihai Eminescu, Vasile Voiculescu, Lucian Blaga, Traian Dorz sau Alexandru Vlahuță au scris poezii religioase memorabile, deoarece au fost cuprinși de senti-

mentul religios, „*poetul confruntându-se în permanență cu misterul propriei sale creații, care are un caracter de sacralitate*”⁸. Pentru a înțelege într-un mod autentic operele lor literare este nevoie de o asceză a rațiunii prin intermediul credinței. Scriitorul Sergiu Ciocârlan ne oferă în cărțile sale două mărturii edificatoare ale unor părinți mărturisitori în temnițele comuniste, referitoare la cultura fundamentată pe adevărul credinței. Părintele Rizea Dobre ne îndeamnă: „*Noi avem cultura Vieții, în cuvintele ei suflă Duhul Sfânt și le înaripează, aceste cuvinte vorbesc despre Adevărul absolut, despre Frumosul Absolut, despre iubirea cea mai presus de iubire a lui Dumnezeu față de om. Voi aveți o chemare tainică spre Adevăr*”⁹. Pentru a înțelege autenticitatea unei identități și a unei culturi fundamentate pe credință, Părintele Radu Stanciu spune: „*Adevărul este unul singur: Hristos. În afara Lui nu există Adevăr. Iar adevărul ne va face liberi*”¹⁰. Cu ajutorul unei credințe statornice, Adevărul Hristos împlinește toate celelalte adevăruri care sunt înțelese într-un mod relativ, deoarece teologia descoperă lumea ca raționalitate integrată de iubire.

Dorința de a-L cunoaște pe Dumnezeu prin credință, pentru afirmarea propriei identități este exprimată într-un mod remarcabil de următoarea invocație poetică: „*O, vino, iubitorule de oameni, / În sufletul bătrânei lumi să sameni / Din nou credința cea biruitoare*” („*Sonet*”, Alexandru Vlahuță). Astfel, adoptând o modalitate de gândire care nu exclude credința, ci o afirmă, devenim mărturisitori ai Adevărului Dumnezeiesc prin care vom dobândi o libertate autentică. Înaltpreasfințitul Mitropolit Andrei remarcă faptul că „*Crezând în Domnul, avem și o viață de rugăciune, la care adăugăm faptele cele bune care însoțesc o viață creștinească*”¹¹. Este semnificativă în această privință remarca lui Guglielmo Marconi

(1874-1937), inventator și fizician italian, laureat al Premiului Nobel, privitoare la rolul și necesitatea credinței în viața sa; „*Cred că ar fi o mare tragedie dacă oamenii ar pierde credința în rugăciune. Fără ajutorul rugăciunii aș fi eșuat acolo unde am reușit*”. Reușitele sale sunt puse astfel în legătură cu ajutorul și lucrarea lui Dumnezeu: „*Permițându-mi să ating ceea ce am făcut, Dumnezeu a făcut din mine doar un instrument al propriei Sale voințe, pentru revelarea propriei Sale puteri divine*”¹². În ceea ce mă privește, chiar dacă studiez matematică și am citit unele opinii contrare ale unor oameni de știință referitoare la relația de complementaritate dintre știință și credință, afirm cu tărie faptul că știința și teologia ne arată cu adevărat, în laboratorul trăirii personale, în taina inimii, că ordinea și frumusețea universului sunt ca o Liturghie.

Asumarea unei identități la rădăcina căreia se află credința este edificatoare în societatea contemporană, deoarece „*Credința este prima virtute cu care pornim la drum, este un dar al harului și temelie a vieții duhovnicești*”¹³. Având o conștiință teologică mărturisitoare, vom putea răspunde cu responsabilitate, demnitate și deschidere chemării adresate de Părintele Gheorghe Calciu: „*Dar eu te chem la un zbor mult mai înalt, la abandonarea ta totală, la curajul care sfidează rațiunea, te chem la Dumnezeu*”¹⁴. Astfel, având nădejde, dragoste și un duh jertfitor, ne vom lumina candelilele sufletelor noastre prin credință.

⁸ Valeriu Anania, „*Din spumele mării*”, ed. Dacia, 1995, Cluj, p. 146.

⁹ Sergiu Ciocârlan, „*Jertfa unui Preot Mucenic. Miercurea patimilor*”, ed. Areopag, București, 2013 p. 106.

¹⁰ Sergiu Ciocârlan, „*Fără frică. Despre curajul mărturisirii lui Hristos*”, ed. Areopag, București, 2023, p. 99.

¹¹ „*Cred, Doamne, și mărturisesc! File de catehism ortodox*”, ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2024, p. 8.

¹² Revista Creatorul Universului nr. 4, 2021, Ortodoxia tinerilor, 2021, p. 30.

¹³ „*Cred, Doamne, și mărturisesc! File de catehism ortodox*”, ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2024, p. 278.

¹⁴ Părintele Gheorghe Calciu Dumitreasa, „*Cele șapte cuvinte către tineri*”, ed. Scara Print, București, 2019, p. 32-40.

¹ Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului, „*Cultul Maicii Domnului în Biserica Ortodoxă*”, Cluj-Napoca, 2024, p. 4.

² Arhimandrit Cleopa Ilie, „*Ne vorbește Părintele Cleopa*”, vol. 3, Mănăstirea Sihăstria, 2001, p. 9.

³ Mitropolitul Filaret Voznesenski, „*Ortodoxia nu caută adevărul, ci îl deține*”, ed. Egumenița, Galați, 2023, p. 17.

⁴ Arhimandrit Cleopa Ilie, „*Ne vorbește Părintele Cleopa*”, Mănăstirea Sihăstria, 2001, Vol. 3, p. 37.

⁵ Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului, „*Cultul Maicii Domnului în Biserica Ortodoxă*”, Cluj-Napoca, 2024, p. 4.

⁶ Sfântul Cuvios Ioan Iacob de la Neamț- Hozevitul, „*Rugăciune. Poezie. Învățătură*”, ed. Doxologia, Iași, 2010, pp. 70-71.

⁷ Î.P.S. Justinian Chira, „*Colindul vieții mele*”, București, 2016, p. 102.

† **SAMUEL BISTRITĂNUL**
EPISCOPI VICAR AL ARHIEPISCOPIEI
VADULUI, FELEACULUI ȘI CLUJULUI

Decembrie 2025

2 decembrie

Slujește Sfânta Liturghie în Paraclisul Episcopal cu hramul „Sfinții Benedict de Nursia și Isaac de Ninive”.

Participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial.

3 decembrie

Predă cursul de Practică Liturgică studenților din anul II de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca.

Program de audiențe la birou.

4 decembrie (Sfânta Mare Muceniță Varvara)

Cu prilejul hramului, în biserica din mina de sare de la Ocna Dej, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Din încredințarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Andrei, îi acordă domnului director Salrom, Constantin-Dan Dobrea, Ordinul „Mihai Vodă” pentru mirenii.

La ceas de seară, în Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie și rostește cuvântul de învățătură. Apoi, în Aula Magna a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, susține conferința intitulată „Să ne regăsim pe noi înșine” și răspunde întrebărilor venite din partea celor prezenți.

5 decembrie

Program de audiențe la birou.

La ceas de seară, în Paraclisul „Sfântul Ierarh Nicolae” al Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca (slujitor: Ierom. Grigorie Foltiș), slujește Vecernia Mare cu Litie pentru cinstirea Sfântului Ierarh Nicolae, ocrotitorul spiritual al paraclisului și al Campusului Universitar „Nicolae Ivan”. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

6 decembrie (Sfântul Ierarh Nicolae)

Cu prilejul hramului, în biserica „Sfântul Ierarh Nicolae” din municipiul Cluj-Napoca (parohi: Pr. Vasile Nemeș și Pr. Florin Daniel), slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. În continuare, oficiază Slujba Parastasului pentru Episcopul Nicolae Ivan, ctitorul sfântului lăcaș, precum și pentru preoții care au slujit de-a lungul timpului în acest altar.

La ceas de seară, în biserica „Schimbarea la Față” de pe Bulevardul Eroilor din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie și rostește un cuvânt duhovnicesc.

7 decembrie

În biserica militară a Regimentului 50 Rachete Antiaeriene „Andrei Mureșianu” din localitatea Florești (paroh: Pr. Emanuel Cășvean), slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. În continuare, oficiază Slujba Parastasului pentru preoții și eroii ostași care s-au jertfit pentru apărarea patriei în cele două războaie mondiale.

La ceas de seară, în biserica „Schimbarea la Față” de pe Bulevardul Eroilor din Cluj-Napoca, slujește Paraclisul Maicii Domnului și rostește un cuvânt duhovnicesc. Apoi, la Reședința Mitropolitană, alături de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei, primește colindul studenților și profesorilor de la Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca.

8 decembrie

Participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial.

La Muzeul Mitropoliei Clujului, situat la demisolul Catedralei Mitropolitane, acordă un interviu audio-video despre sărbătoarea Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos pentru TV Trinitas, realizat de Iuliana Lazăr, realizator și prezentator al Jurnalului Trinitas.

La ceas de seară, la Casa de Cultură a Studenților „Dumitru Fărcaș” din Cluj-Napoca, asistă la evenimentul caritabil „Colindele Martirilor – Colinde și Cuvânt”, organizat de Asociația „Oastea Domnului”. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

9 decembrie

Slujește Sfânta Liturghie în Paraclisul Episcopal cu hramul „Sfinții Benedict de Nursia și Isaac de Ninive”.

10 decembrie

Predă cursul de Practică Liturgică studenților din anul II de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca.

Program de audiențe la birou.

11 decembrie

În biserica Mănăstirii „Izvorul Tămăduirii” de la Salva, oficiază slujba de înmormântare a adormitei întru Domnul, monahia Paracheva, mama stavroforei Emanuela Moisa, stareța Mănăstirii Salva.

În biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din localitatea Domnești (paroh: Pr. Florin Gordon), protopopiatul Bistrița, săvârșește Taina Sfântului Maslu și rostește un cuvânt duhovnicesc. În continuare, asistă la Concertul de colinde „Bună sara lui Crăciun”.

Face o vizită la Mănăstirea „Buna Vestire” de la Cormaia, protopopiatul Năsăud. Se întâlnește cu obștea. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

12 decembrie (Sfântul Ierarh Spiridon)

Cu prilejul hramului de iarnă, în biserica Mănăstirii „Sfântul Ierarh Spiridon” de la Strâmba, protopopiatul Bistrița, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură.

13 decembrie

Slujește Sfânta Liturghie în Paraclisul Episcopal cu hramul „Sfinții Benedict de Nursia și Isaac de Ninive”.

La ceas de seară, în biserica „Schimbarea la Față” de pe Bulevardul Eroilor din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie și rostește un cuvânt duhovnicesc.

14 decembrie

În biserica cu hramul „Sfântului Mare Mucenic Dimitrie” din localitatea Florești (paroh: Pr. Dumitru-Marcel Andreica, Pr. Daniel Pașca, Pr. Cristian Gelu Perșa), slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Este însoțit de domnul Darius Echim, corespondentul TV Trinitas în Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

La statuia lui Avram Iancu din fața Catedralei Mitropolitane Ortodoxe Române din Cluj-Napoca, participă la cea de-a XXXI-a ediție a Festivalului Național „Colind Iancului”, organizată de Societatea Cultural-Patriotică „Avram Iancu”. Rostește un cuvânt ocazional.

15 decembrie

Participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial. La Reședința Mitropolitană, alături de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei, primește colindul elevilor și profesorilor Colegiului Ortodox „Mitropolitul Nicolae Colan” din Cluj-Napoca, precum și al copiilor și educatoarelor de la Grădinița „Sfântul Stelian” a Arhiepiscopiei Clujului.

După amiază, primește la birou grupuri de colindători. Adresează un cuvânt de mulțumire și le oferă daruri.

Preasfințitul Părinte Samuel Bistrițeanul a oficiat Dumnezeiasca Liturghie în Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca în data de 21 decembrie, 2025.

16 decembrie

Primește la birou grupuri de colindători. Adresează un cuvânt de mulțumire și le oferă daruri.

17 decembrie

Primește la birou grupuri de colindători. Adresează un cuvânt de mulțumire și le oferă daruri.

Program de audiențe la birou.

18 decembrie

În sala de evenimente a Domeniului Transilvania din localitatea Jelna, participă la ceremonia festivă de decernare a titlului de „Cetățean de Onoare al Județului Bistrița-Năsăud” pentru cele 11 persoane nominalizate care au excelat în diferite domenii, printre laureați numărându-se și cei trei foști protopopi care au păstorit de-a lungul anilor comunitățile ortodoxe din cadrul celor trei protopopiate ale județului Bistrița-Năsăud: Pr. Ioan Dâmbu, fost protopop al Protopopiatului Ortodox Năsăud, Pr. Vicențiu-Doru Zinveliu, fost protopop al Protopopiatului Ortodox Beclean și Pr. Alexandru Vidican, fost protopop al Protopopiatului Ortodox Bistrița. Rostește o rugăciune de mulțumire și un cuvânt ocazional.

Primește la birou grupuri de colindători. Adresează un cuvânt de mulțumire și le oferă daruri.

La ceas de seară, la Sinagoga Neologă din Cluj-Napoca, cunoscută și sub denumirea de „Templul Memorial al Deportărilor Evrei”, asistă la programul muzical susținut de formația de muzică klezmer „Mazel Tov” și de Asociația „Siebenbürgen Opera” cu prilejul sărbătorii evreiești de Hanuka.

19 decembrie

Program de audiențe la birou.

Primește la birou grupuri de colindători. Adresează un cuvânt de mulțumire și le oferă daruri.

20 decembrie

Primește la birou grupuri de colindători. Adresează un cuvânt de mulțumire și le oferă daruri.

La ceas de seară, în biserica „Schimbarea la Față” de pe Bulevardul Eroilor din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie și rostește un cuvânt duhovnicesc.

21 decembrie

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură.

În cimitirul Eroilor de pe Calea Turzii, din Cluj-Napoca, în prezența autorităților locale și județene și a cadrelor militare, oficiază slujba Parastasului pentru eroii Revoluției Române din 1989 și rostește un cuvânt duhovnicesc, apoi participă la ceremonialul militar organizat cu acest prilej. Este însoțit de domnul Darius Echim, corespondentul TV Trinitas în Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

La ceas de seară, în Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Andrei, asistă la Vecernie și la cea de-a treia ediție a concertului de colinde „Colindul Păstorilor”, susținut de coralele preoțești din protopopiatele Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, precum și de grupul coral „Agapis” al preoteselor din protopopiatul Bistrița.

22 decembrie

Participă la ședința de lucru a Permanenței Consiliului Eparhial.

23 decembrie

Primește la birou grupuri de colindători. Adresează un cuvânt de mulțumire și le oferă daruri.

La Reședința Mitropolitană, împreună cu angajații Centrului Eparhial, îl colindă pe Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei. Rostește un cuvânt ocazional.

24 decembrie (Ajunul Crăciunului)

La Reședința Mitropolitană, alături de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei, primește colindul preoților din protopopiatele Cluj-Napoca și Cluj I.

La ceas de seară, în biserica studenților cu hramurile „Sfântul Ioan Evanghelistul” și „Sfântul Ierarh Nicolae”, situată în Campusul Universitar Hașdeu din Cluj-Napoca, slujește slujba Ceasurilor Împărătești, Obednița și Liturghia Sfântului Vasile cel Mare unită cu Vecernia. Rostește cuvântul de învățătură.

25 decembrie (Nașterea Domnului. Prima zi de Crăciun)

În biserica „Schimbarea la Față” de pe Bulevardul Eroilor din Cluj-Napoca, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură.

Cu prilejul praznicului Nașterii Domnului, la Reședința Mitropolitană, participă la recepția oferită de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Andrei.

La ceas de seară, în biserica „Schimbarea la Față” de pe Bulevardul Eroilor din Cluj-Napoca, slujește Vecernia și rostește un cuvânt duhovnicesc.

26 decembrie (Soborul Maicii Domnului. A doua zi de Crăciun)

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură.

Primește la birou grupuri de colindători. Adresează un cuvânt de mulțumire și le oferă daruri.

La ceas de seară, în biserica „Schimbarea la Față” de pe Bulevardul Eroilor din Cluj-Napoca, slujește Vecernia și rostește un cuvânt duhovnicesc.

27 decembrie (Sfântul Arhidiacon Ștefan. A treia zi de Crăciun)

Cu prilejul hramului, în biserica „Sfântul Arhidiacon Ștefan” din cartierul clujean Între Lacuri (parohi: Pr. Mircea Bugnariu și Pr. Cosmin Trif), slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură.

La ceas de seară, în biserica „Schimbarea la Față” de pe Bulevardul Eroilor din Cluj-Napoca, slujește Vecernia și rostește un cuvânt duhovnicesc.

28 decembrie

În biserica „Sfinții Proroci Moise și Ilie” din zona clujeană Valea Fânașelor (paroh: Pr. Petru-Nicolae Buran), slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură.

La ceas de seară, în biserica „Schimbarea la Față” de pe Bulevardul Eroilor din Cluj-Napoca, slujește Paraclisul Maicii Domnului și rostește un cuvânt duhovnicesc.

31 decembrie

La ceas de seară, în biserica „Schimbarea la Față” de pe Bulevardul Eroilor din Cluj-Napoca, slujește Vecernia Mare cu Litie și rostește un cuvânt duhovnicesc.

La miezul nopții, în biserica „Schimbarea la Față” de pe Bulevardul Eroilor din Cluj-Napoca, oficiază slujba trecerii dintre ani și rostește un cuvânt duhovnicesc.

A consemnat Marian Șomlea, secretar de cabinet

† **ANDREI**
MITROPOLITUL CLUJULUI, MARAMUREȘULUI ȘI
SĂLAJULUI

În fiecare **luni**, între orele 8.00 și 10.00, conduce ședința Consiliului Permanenței Eparhiale.

În fiecare **miercuri**, între orele 20.30 și 21.00, realizează emisiunea „Cuvântul Ierarhului – spiritualitate creștină pe unde hertzienă”, pentru postul de radio „Renașterea”.

În fiecare **miercuri** și **vineri**, între orele 10.00 și 15.00, acordă audiențe clerului și credincioșilor.

Decembrie 2025

1 Decembrie (Ziua Națională a României)

Cu prilejul Zilei Naționale a României, în Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, săvârșește o slujbă de Te-Deum și rostește un cuvânt duhovnicesc.

În Piața „Avram Iancu” din Cluj-Napoca, asistă la ceremonialul cultural și militar organizat cu prilejul Zilei Naționale.

În sala mare a Casei de Cultură a Studenților din Cluj-Napoca, asistă la Conferința „Marea Unire de la 1918 - «ora astrală» a Istoriei Naționale”, susținută de domnul Ioan Aurel Pop, Președintele Academiei Române, în cadrul Galei Editurii „Școala Ardeleană”, precum și la momentul festiv al lansării volumului „România, argumente istorice”. Este însoțit de PCuv. Arhim. Teofil Tia, decanul Facultății de Teologie din Cluj-Napoca.

2 decembrie

Face o vizită pe șantierul Centrului misionar-social „Sfântul Apostol Andrei” de pe Calea Turzii, din Cluj-Napoca. Este însoțit de PC Pr. Eugen Adrian Truța, secretarul eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În Biserica „Întâmpinarea Domnului” de pe strada București din Cluj-Napoca (parohi: Pr. Raul Pap și Pr. Vlad Bob), participă la întâlnirea organizată de Protopopiatul Cluj-Napoca cu tinerele familii întemeiate de-a lungul anului în curs. Oficiază o slujbă de Te-Deum și rostește un cuvânt de binecuvântare. Asistă la concertul de colinde organizat cu acest prilej.

3 decembrie

Cu prilejul Zilei Internaționale a persoanelor cu dizabilități, în Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din cartierul turdean Opișani (parohi: Pr. Florian Simionca și Pr. Cătălin Veronel Varga), săvârșește o slujbă de Te-Deum, rostește un cuvânt duhovnicesc și asistă la concertul de colinde organizat, cu acest prilej, de Fundația filantropică „Sfânta Irina”.

4 decembrie

La împlinirea a 102 ani de la înființarea Colegiului Tehnic „Victor Ungureanu” din Câmpia Turzii, protopopiatul Turda, săvârșește slujba de Sfințire a apei și cea de binecuvântare a amplerelor lucrări realizate la paraclisul din incinta școlii. Rostește un cuvânt de învățătură. Doamnei director Monica Cherecheș îi conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan”.

În sala de festivități a Colegiului Tehnic „Victor Ungureanu”, participă la momentul festiv organizat cuprilejul împlinirii a 102 ani de la înființare. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În Capela mortuară din Cimitirul Central din Cluj-Napoca, oficiază slujba înmormântării adormitei întru Domnul Ramona Mornăilă. Rostește un cuvânt de mângâiere.

În Sala „Reduta” a Muzeului Etnografic al Transilvaniei, participă la momentul festiv al lansării volumului „Materie. Energie. Informație – «Sfânta Treime a Universului»” al profesorului Toma T. Mugea. Rostește un cuvânt de binecuvântare.

În Parcul „Ștefan cel Mare” din spatele Operei Române din Cluj-Napoca, în cadrul primei ediții a Manifestării „Christmas Opera Fair”, din cadrul Proiectului „Colindul Crăciunului la Operă”, realizat în parteneriat cu Secretariatul de Stat pentru Culte și Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului, asistă la concertul susținut de Corul „Adoremus Dominum” de la Facultatea de Teologie. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de părintele decan, PCuv. Arhim. Teofil Tia.

5 decembrie

Predă cursul de Spiritualitate Ortodoxă studenților din anul IV de la Facultatea de Teologie din Cluj-Napoca.

Săvârșește slujba de Sfințire a apei și cea de binecuvântare a amplerelor lucrări de renovare realizate la clădirea Școlii Gimnaziale „Ștefan Micle” din Feleacu, protopopiatul Cluj. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Domnului director Mircea Sabău îi conferă Ordinul

„Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin”, iar domnului primar Gabriel-Victor Costea îi acordă „Gramata Mitropolitană însoțită de Sfânta Scriptură, cartea de căpătâi a creștinului”.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură.

6 Decembrie (Sfântul Ierarh Nicolae)

Cu prilejul hramului, în capela Facultății de Teologie din Cluj-Napoca, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește întru ierodiacon pe rasofoorul Andrei Bodea. Hirotonește întru preot, pe seama bisericii monument istoric din secția în aer liber a Muzeului Etnografic al Transilvaniei pe diaconul Stelian Pașca-Tușa, cadru didactic al instituției de învățământ.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură.

7 decembrie

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește întru ieromonah, pe seama Mănăstirii „Mihai Vodă” de la Turda, pe ierodiaconul Andrei Bodea. Hirotonește întru diacon, pe seama Paraclisului Facultății de Teologie din Cluj-Napoca, pe teologul și istoricul Mircea Gheorghe Abrudan.

În Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia și rostește o cateheză. Hirotonește întru duhovnic pe PC Pr. Alin-Ardelean Mariș, de la parohia Căpușul Mare, protopopiatul Huedin.

Asistă la Concertul de colinde al Corului „Adoremus Dominum” de la Facultatea de Teologie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

8 decembrie

În sala de festivități a Hotelului „Radisson Blu” din Cluj-Napoca, participă la Evenimentul „Sărbătoarea Institutului de Istorie «George Barițiu». Reflecții Academice 2025”, în cadrul căruia au fost premiate contribuțiile remarcabile în domeniul cercetării istorice și inițiativele anteprenoriale care susțin activitatea științifică, precum și la momentul festiv al lansării unor volume semnate de către cercetători, colaboratori și membrii de onoare ai Institutului de-a lungul anului 2025. Este însoțit de PC Pr. Eugen Adrian Truța, secretarul eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

IPS Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei a oficiat Dumnezeiasca Liturghie în Biserica „Sfântul Ierarh Nicolae” din Sângeorz-Băi, protopopiatul Năsăud, 27 decembrie 2025.

În Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din cartierul clujean Mănăștur (parohi: Pr. Liviu Dan Hognogi și Pr. Dorin Ielciu), asistă la cea de-a XV-a ediție la Festivalul de Colinde și Tradiții „Căciunul la români”, organizat în colaborare cu școlile de pe raza parohiei.

În sala de festivități a postului de Radio Cluj, asistă la emisiunea dedicată excelenței – în educație, profesie și comunitate – și valorilor moral-creștine care ne țin împreună. Este însoțit de PC Pr. Dumitru Boca, vicarul administrativ al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

9 decembrie

Face o vizită la Clinica de Neurologie din Cluj-Napoca (preot de slujire caritativă: Pr. Călin Felecan).

Efectuează o vizită pastorală în protopopiatul Huedin. Vizitează parohiile Căpușul Mare (paroh: Pr. Liviu Ardelean Mariș) și Căpușul Mic (paroh: Pr. Savir Olar), precum și la sediul primăriei Căpușul Mare.

În Sala „Auditorium Maximum” a Casei Universitarilor din Cluj-Napoca, asistă la cea de-a IX-a ediție a Concertului de colinde vechi „Fă-te, gazdă, vesel bunu!”, susținut de membrii Ligii

Studenților din Cluj. Rostește un cuvânt de binecuvântare. Este însoțit de PC Pr. Eugen Adrian Truța, secretarul eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

10 decembrie

La Facultatea de Teologie, în sala „Vasile Petrașcu”, participă la prezentarea Proiectului național „Centrul de activități cu tineretul «Sfântul Ilie Tesviteanu»” al Patriarhiei Române, în Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului. Rostește o rugăciune de binecuvântare și un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de PC Pr. Cornel Gheorghe Coprean, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În sala de spectacole a Casei de Cultură a Studenților din Cluj-Napoca, asistă la Concertul Extraordinar de colinde organizat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului, în parteneriat cu Filarmonica de Stat „Transilvania” și gazda evenimentului. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de PC Pr. Vicar Dumitru Boca.

11 decembrie

În sala de ședințe a Centrului eparhial, prezidează comisia de examinare a candidaților participanți la concursul pentru ocuparea posturilor de preot la parohiile Gârbău (protopopiatul Huedin) și Așchileul Mic (protopopiatul Cluj), precum și a postului de preot misionar în protopopiatul Gherla.

În sala principală a Muzeului Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului de la demisolul Catedralei, participă la Seara culturală „Sfântul Preot Mucenic Liviu Galaction de la Cluj – mărturisitor al Ortodoxiei”. Rostește o alocuțiune. Conferă Ordinul „Sfântul Preot Mucenic Liviu Galaction de la Cluj” arhimandritului Teofil Tia, decanul Facultății de Teologie, părintelui Ioan Chirilă, directorul Bibliotecii filiale Cluj a Academiei Române, arhimandritului Simion Pinte, eclesiarhul Catedralei Mitropolitane din Cluj-Napoca, părintelui profesor Răzvan Perșa, părintelui profesor Daniel Mocanu, domnului consilier patriarhal Răzvan Clipici, domnului inspector eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor Costel Nacu, domnului pictor iconar Răzvan Bădescu, părintelui profesor emerit Vasile Stanciu, domnului Dragoș Ursu de la Alba-Iulia, părintelui Cornel Gheorghe Coprean, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, părintelui secretar Eugen

Adrian Truța, părintelui Lucian Greab de la Năsăud, domnului profesor Gabriel Solomon de la Facultatea de Teologie, protosinghelului Grigorie Benea, starețul mănăstirii-memorial de la Gherla, arhidiaconului Dan Grigore Văscu, directorul postului de radio „Renașterea”, domnului Paul Ersilian Roșca, directorul muzeului mitropolitan, precum și domnului academician Ioan Bolovan, cel care a susținut prelegerea principală a seriei. Acordă „Diploma omagială «Sfântul Preot Mucenic Liviu Galaction de la Cluj»” Televiziunii „Trinitas” a Patriarhiei Române, Postului de radio „Renașterea”, Studiului teritorial Cluj al Televiziunii Române, Editurii „Renașterea”, Tipografiei eparhiale „Renașterea” și Bibliotecii județene „George Coșbuc” – Bistrița-Năsăud.

12 decembrie

Îl primește la reședință pe Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul Ortodox Român al Europei de Nord.

La Galeria „Academica” a Bibliotecii Academiei Române, filiala Cluj, participă la momentul festiv al inaugurării Asociației Culturale Ortodoxe „Nicolae Ivan”. Asistă la Conferința „Reforma

Protestantă și românii transilvăneni din secolul al XVI-lea”, susținută de domnul Ioan Aurel Pop, Președintele Academiei Române. Rostește un cuvânt de binecuvântare. Este însoțit de PCuv. Arhim. Teofil Tia, decanul Facultății de Teologie din Cluj-Napoca.

În Sala „Tonitza” din incinta Muzeului de Artă din Cluj-Napoca, participă la prima ediție a Galei „10 pentru Apuseni”, organizată de Asociația „Apuseni Transilvania”. Din partea organizatorilor, primește trofeul pentru dezvoltarea Apusenilor prin coeziune comunitară și filantropie. Este însoțit de PC Eugen Adrian Truța, secretarul eparhial al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

La Opera Română din Cluj-Napoca, participă la concertul Extraordinar de colinde susținut de Ansamblul „Icoane”, condus de maestrul Ioan Boșca.

13 decembrie

La Cinematograful „Mărăști” din Cluj-Napoca, asistă la cea de-a 14-a ediție a Festivalului de Colinde și Tradiții de Crăciun „Episcop Nicolae Ivan”, organizat în colaborare cu Inspectoratele Școlare Județene Cluj și Bistrița-Năsăud. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de PC Pr. Cornel Gheorghe Coprean, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În biserica Mănăstirii „Buna Vestire” de la Cormaia, protopopiatul Năsăud, săvârșește slujba tunderii în monahism a rasoforei Serafima Sadoveac, devenită monahia Serafima, a surorii Lenuța Gorban, devenită monahia Damiana, a rasoforei Teodora Nuțu, devenită monahia Teodora. Rostește un cuvânt de învățătură.

14 decembrie

În Biserica „Sfântul Ierarh Nicolae” din Sângeorz-Băi, protopopiatul Năsăud (paroh: Pr. Dacian Dumitru Șanta), slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește întru diacon pe tânărul Andrei Alin Zangăr. Săvârșește slujba de sfințire a celor trei noi Sfinte Cruci ce vor fi amplasate pe noul acoperiș al bisericii. Doamnei profesor Anamaria Flore îi conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan”, doamnei Ioana Ani îi conferă Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin”, iar doamnei Mărioara Avram îi conferă Ordinul „Sfinții Martiri și Mărturisitori Năsăudeni”.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Vecernia, rostește o cateheză și hirotesește întru duhovnic pe PCuv. Ierom. Andrei Bodea duhovnicul Mănăstirii „Mihai Vodă” de la Turda. În continuare, asistă la Concertul de colinde susținut de Corala Catedralei. Rostește un cuvânt de felicitare.

15 decembrie

Primește la reședință grupuri de colindători. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În Biserica „Învierea Domnului” din Câmpia Turzii (parohi: Pr. Sebastian Zăhan și Pr. Aurelian Cherecheș), asistă la concertul de colinde susținut de grupuri de elevi de la școlile din oraș și împrejurimi. Rostește un cuvânt de învățătură.

16 decembrie

Primește la reședință grupuri de colindători. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În curtea Centrului Eparhial, împarte daruri de Crăciun persoanelor nevoiașe aflate în evidența sectorului misionar-social al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului (coordonator: dl. Liciniu Câmpian). Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În Clădirea „Casino” din Parcul Central din Cluj-Napoca, asistă la concertul de colinde organizat de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului și susținut de Grupul coral de fete de la Gimnaziul Ortodox și corul Liceului greco-catolic din oraș. Rostește un cuvânt de învățătură. Este însoțit de PC Pr. Cornel-Gheorghe Coprean, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului.

În Biserica Reformată de pe strada Mihail Kogălniceanu din Cluj-Napoca, asistă la tradiționalul concert de colinde susținut de corul Seminarului Teologic Ortodox și cel al Liceului Reformat din localitate. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de PC Pr. Liviu Vidican-Manci, directorul Colegiului Ortodox „Mitropolit Nicolae Colan”.

17 decembrie

Primește la reședință grupuri de colindători. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În Sala „Auditorium Maximum” a Casei Universitarilor din Cluj-Napoca, asistă la tradiționalul Concert de colinde „Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi”, organizat de A.S.C.O.R. Cluj și susținut de Corurile „Sfântul Lavrentie al Cernigovului”, „Prietenii de poveste” și „Sfântul Ioan Valahul”. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de PC Pr. Ciprian Negrean, de la biserica din Campusul Universitar „Hașdeu”.

18 decembrie

Primește la reședință grupuri de colindători. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

La Centrul de Artă Imersivă „Mina Cluj”, din cartierul clujean Someșeni, participă la momentul festiv al lansării romanului „Iubirea căutată prin păcate – IoVa” al domnului Alin Păunel Tișe, Președintele Consiliului Județean Cluj. Rostește o alocuțiune.

În aula mare a Facultății de Teologie din Cluj-Napoca, participă la Evenimentul „Terapie pentru minte și suflet. Premisele unei împreună-lucrări”, organizat de Comunitatea „Hristocentric”. Rostește un cuvânt de binecuvântare. Este însoțit de PCuv. Arhim. Teofil Tia, decanul instituției de învățământ.

19 decembrie

Participă la momentul festiv al inaugurării noului pavilion al Spitalului Clinic Județean de Urgență Bistrița-Năsăud. Oficiază o slujbă de binecuvântare și rostește un cuvânt duhovnicesc.

Primește la reședință grupuri de colindători. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

La Casa de Cultură din Năsăud, asistă la cea de-a doua ediție a Concertului „Colind în Țara Năsăudului”, organizat de protopopiat. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

20 decembrie

În Biserica „Sfântul Apostol Andrei” din Beclean (paroh: Pr. Claudiu Doru Zinveliu), asistă la cea de-a XIV-a ediție a Festivalului de colinde „Cete de îngeri coboară”, organizat de protopopiat. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

Face o vizită la Mănăstirea „Nașterea Maicii Domnului” de la Piatra Fântânele, protopopiatul Bistrița. Se întâlnește cu obștea. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

21 decembrie

În Biserica „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” din Bistrița, cu prilejul împlinirii a 30 ani de la oficierea primei slujbe în parohie, săvârșește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește întru preot, pe seama parohiei Gârbău, protopopiatul Huedin, pe diaconul Andrei-Alin Zangăr. Hirotonește întru diacon pe tânărul Andrei Chețan. Conferă Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin” pentru clerici părintelui paroh Dumitru Creța. Părintelui emerit Simion Creța, fost paroh, îi conferă Ordinul „Episcop Nicolae Ivan” pentru clerici. Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin” pentru mireni îl conferă domnului Alexa Rad, domnului Simion Șeităuari și doamnei preotese Alexandrina Creța. Domnului deputat Robert-Ionatan Sighiartău îi conferă Ordinul „Mihai Vodă” pentru mireni, iar Ordinul „Sfinții Martiri și Mărturisitori Năsăudeni” îl conferă domnului Octavian Ganea și doamnei Floarea Ceșa. Este însoțit de domnul Darius Echim, corespondentul TV Trinitas în Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

Cu prilejul împlinirii a 9 ani de la întronizarea în demnitatea de întâistătător al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului a Preasfințitului Părinte Iustin, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei a oficiat Sfânta Liturghie înconjurat de ierarhii maramureșeni în demisolul Catedralei Episcopale „Sfânta Treime” din Baia-Mare, 27 decembrie, 2025.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Vecernia și rostește o cateheză. Asistă la cea de-a treia ediție a Concertului „Colindul păstorilor” susținut de coralele preoțești ale protopopiatelor de pe raza județelor Cluj și Bistrița-Năsăud. Rostește un cuvânt de felicitare. Acordă „Diploma omagială «Sfântul Preot Mucenic Liviu Galaction de la Cluj»” corurilor participante.

22 decembrie

Primește la reședință grupuri de colindători. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

Transmite, prin intermediul presei, mesajul de Crăciun către credincioșii din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului.

23 decembrie

Primește la reședință grupuri de colindători. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

În apropierea sărbătorii Nașterii Domnului, îi vizitează pe bolnavii internați la Centrul de Îngrijiri Paliative „Sfântul Ierarh Nectarie” din Cluj-Napoca (coordonator: Pr. Bogdan Chiorean).

24 Decembrie (Ajunul Crăciunului)

În Catedrala Mitropolitană, slujește Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare, unită cu Vecernia și rostește cuvântul de învățătură.

Primește la reședință grupuri de colindători. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

La ceas de seară, în Catedrala Mitropolitană, asistă la Pavecernița Mare, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură.

25 Decembrie (Nașterea Domnului)

În Catedrala Mitropolitană, slujește Sfânta Liturghie și dă citire Pastoralei de Crăciun trimisă clerului și credincioșilor din Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului. Hirotesește întru arhimandrit pe PCuv. Ierom. Iosif Moldovan și pe PCuv. Ierom. Natanael Zafirache.

Primește la reședință autoritățile centrale, județene și locale, civile și militare, prezente la Sfânta Liturghie în Catedrala Mitropolitană. Rostește un cuvânt duhovnicesc.

La ceas de seară, în Catedrala Mitropolitană, slujește Vecernia Mare și rostește un cuvânt de învățătură.

26 Decembrie (a doua Zi de Crăciun)

În Biserica „Intrarea în Templu a Maicii Domnului” din Bistrița (parohi: Prot. Marius Ioan Pintican, Pr. Nicolae Feier și Pr. Vasile Beni), slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește întru preot, pe seama parohiei Așchileul Mic, protopopiatul Cluj, pe diaconul Andrei Chețan. Conferă Ordinul „Mihai Vodă” domnului inginer Alexandru Darius Simionca.

Face o vizită în Biserica „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul” din Bistrița (parohi: Pr. Ioan Bujor și Pr. Emanuel-Cristian Vidican).

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Vecernia Mare și rostește un cuvânt de învățătură.

27 Decembrie (a treia Zi de Crăciun)

Cu prilejul împlinirii a 9 ani de la întronizarea în demnitatea de întâistătător al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului a Preasfințitului Părinte Iustin, împreună cu ierarhii maramureșeni, în demisolul Catedralei Episcopale „Sfânta Treime” din Baia-Mare, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. La final, rostește un cuvânt de binecuvântare către tinerii, din județele Maramureș și Satu-Mare, prezenți la Sfânta Liturghie.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură.

28 decembrie

Cu prilejul împlinirii a 30 ani de la punerea pietrei de temelie, în Biserica „Sfântul Apostol Andrei” din Beclean, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Hirotonește întru diacon pe tânărul Sabin Mircea Belceanu. Părintelui paroh Claudiu Doru Zinveliu îi conferă Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin”. Ordinul „Sfinții Martiri și Mărturisitori Năsăudeni” îl conferă domnilor Cristian Bal, Mircea Susa și Grigore Mureșan.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, slujește Vecernia și rostește o cateheză.

29 decembrie

Face o vizită în satul natal Oarța de Sus, județul Maramureș. În cimitirul din satul natal, se reculege, preț de câteva clipe, la mormitele părinților și bunicilor.

Face o vizită la Mănăstirea „Sfânta Maria Magdalena” de la Oarța de Sus. Se întâlnește cu obștea. Rostește un cuvânt duhovnicesc. Este însoțit de fratele Vasiliu Andreicuț.

30 decembrie

Săvârșește slujba de Sfințire a apei și cea de binecuvântare a noii Capele Mortuare din Mijloceni Bărgăului, protopopiatul Bistrița. Rostește un cuvânt de învățătură. Hirotesește întru iconom stavrofor pe părintele paroh Mihail Moldovan. Domnului Marius Vasile Urs, primarul comunei Josenii Bărgăului, îi conferă Ordinul „Mihai Vodă”. Domnului viceprimar Teofil Cot îi conferă Ordinul „Sfinții Martiri și Mărturisitori Năsăudeni”, iar domnului episcop Vasile Cotu îi conferă Ordinul „Sfântul Ierarh Pahomie de la Gledin”.

Oficiază slujba de Sfințire a apei și cea de binecuvântare a noii Capele Mortuare din localitatea Mogoșeni, protopopiatul Năsăud. Rostește un cuvânt de învățătură. Hirotesește întru sachelar pe părintele paroh Alin Toader Carafa. Domnului Cornel Runcan, primarul comunei Nimigea, îi conferă Ordinul „Mihai Vodă”, iar domnului viceprimar Alexandru Blaga îi acordă „Gramata Mitropolitană însoțită de Sfânta Scriptură, cartea de căpătâi a creștinului”.

31 decembrie

În Paraclisul „Sfinții Tineri Anania, Azaria și Misail” din incinta Așezământului „Frumusețea adevăratei Ortodoxii”, slujește Sfânta Liturghie și rostește cuvântul de învățătură. Este însoțit de PCuv. Arhim. Teofil Tia, decanul Facultății de Teologie din Cluj-Napoca.

În Catedrala Mitropolitană din Cluj-Napoca, asistă la Vecernie, slujește la Litie și rostește un cuvânt de învățătură. Hirotesește întru duhovnic pe PC Pr. Andrei Alin Zangăr de la parohia Gârbău, protopopiatul Huedin.

În Catedrala Mitropolitană, la miezul nopții trecerii dintre ani, oficiază slujba de Te-Deum și rostește un cuvânt de învățătură.

A consemnat Arhid. Claudiu-Ioan Grama

Preotul Iustin Câmpean la ceas aniversar

Pr. Iustin Tira

Pe curând, în toamna anului 2025, mai precis pe data de 29 octombrie, **părintele Iustin Câmpean**, fost paroh în Mociu, județul Cluj, vreme de 43 de ani, a atins borna celor 75 de ani de viață și 51 de ani de preoție. Nu știu dacă pot fi socotiți mulți sau puțini, dar prin prisma a ceea ce au însemnat ei în viața și lucrarea lui preoțească, pot spune, în cunoștință de cauză, că atât cei ai vieții cât și cei ai preoției au fost binecuvântați cu fapte care au rodit și care dănuie și peste ani. Aceasta este de fapt și rațiunea pentru care am socotit potrivit să pun pe hârtie câteva gânduri la ceas aniversar.

Mai întâi să spunem că părintele Iustin Câmpean s-a născut pe data de 29 octombrie 1950. Este feciorul cântărețului bisericesc Artimon Câmpean și al soției sale Cornelia din Buza-Cătun, comuna Chiochiș, jud. Bistrița-Năsăud. Este mezinul familiei. Dintre cei patru copii, doi, adică Ioan și Iustin, vor urma calea preoției. Este absolvent al Seminarului Teologic din Cluj (promoția 1971) și al Institutului Teologic din Sibiu (promoția 1975).

După căsătoria cu frumoasa asistentă medicală **Elena Pop**, din Feldru, jud. Bistrița-Năsăud (9 noiembrie 1974), în zilele de 16 și 17 noiembrie 1974, a fost hirotonit diacon, respectiv, preot, de către vrednicul de pomenire arhiepiscopul Teofil Herineanu al Vadului, Feleacului și Clujului. Acesta a fost începutul parcursului celor 46 de ani de activitate preoțească, cu roade duhovnicești, pastoral-misionare și edilitar-gospodărești, care-l onorează din plin până astăzi.

Cel mai înalt și mai de preț calificativ pentru lucrarea sa preoțească, i l-au dat, mai întâi, credincioșii pe care i-a păstorit. Deși în parohia Geaca, pentru care a fost hirotonit, a slujit doar trei ani (1 decembrie 1974 – 31 decembrie 1977), creștinii de aici i-au prețuit slujirea și s-au atașat atât de mult de tânărul lor preot încât și după transferul lui din comunitatea lor, ani la rând, îl cercetau și îl solicitau pentru slujire, fie la înmormântări, fie la cununii ori la botezuri.

Vacantându-se parohia Mociu I, una dintre cele mai mari și mai importante comunități parohiale, din așa numita zonă „de pe câmpie”, arhiepiscopul Teofil, de la care primise aceleași calificative precum cele ale enoriașilor din Geaca, l-a selectat pentru responsabilitatea de paroh pe tânărul preot din Geaca. Astfel, cu data de 1 ianuarie 1978, părintele Iustin Câmpean și-a continuat misiunea preoțească în Mociu. A slujit aici, vreme de 43 de ani, până la retragerea sa din activitate prin pensionare pentru limită de vârstă, cu data de 1 noiembrie 2021.

Bilanțul celor 46 de ani de slujire, privit retrospectiv, este unul care-l onorează și-l așază între slujitorii Altarului care pot servi drept modele de lucrare preoțească și pentru generațiile tinere.

Biserica parohială, cu hramul „Sf. Ierarh Nicolae”, a intrat într-un amplu proces de restaurare, atât în exterior cât și la interior. Pictura bisericii, de mare valoare artistică, executată prin anii '80, a fost reînnoită și completată de către același maestru: pictorul bisericesc Cornel Cenani. Astfel împodobită, biserica a fost resfințită, pe data de 19 octombrie 2003 de către vrednicul de pomenire arhiepiscop Bartolomeu Anania. Am avut bucuria de a participa

și eu la lumina acestui praznic. În fapt era și praznicul de bucurie și de împlinire a colegului și prietenului meu. Casa parohială a fost și ea restaurată din temelie și modernizată.

Aici trebuie punctat că realizările edilitar-gospodărești, frumoase, importante și necesare pentru comunitate, au fost consecința firească a celeilalte lucrări, cea pastoral-misionară, prin care a restaurat, sau înnoit, sau construit din nou, biserica și casa din inima și sufletul păstoriților săi. Această lucrare știm prea bine că este infinit mai grea decât cea dintâi și că are foarte multe componente prin care se realizează. Nu este aici locul să fie enumerate.

Aș vrea totuși să menționez una dintre ele, fie și pentru că, după câte știu eu, este extrem de rară. Iată despre ce este vorba: Ne aducem aminte cu toții că îndată după ianuarie 1990, toți preoții au avut acces în școlile de stat și au început predarea disciplinei „religie”. Sigur, neavând nici unul dintre noi pregătire pedagogică, predarea propriuzisă era, de multe ori, destul de modestă, dar prezența preotului în școli și în sălile de clasă, pentru acele vremuri, a fost foarte importantă. În această postură, părintele Iustin a observat că unii elevi nu aveau acel mic pachetel cu mâncare și, ca urmare, în pauza mare, doar îi priveau pe ceilalți care mâncau. La început își umplea geanta cu prescuri pe care le împărțea elevilor, iar după o vreme, a completat prescura cu sendvișuri pe care le pregătea în fiecare dimineață acasă, împreună cu preoteasa Lenuța și le oferea elevilor. La scurtă vreme gestul lui a fost urmat și de cadrele didactice, astfel încât nu mai rămânea nici un elev fără acea mică gustare. Eu sunt convins că în sufletul curat al multor elevi de atunci, astăzi oameni maturi, gestul preotului lor și al dascălilor a zidit mici biserițe de bunătate și dragoste a celor maturi pentru cei mici și de atașament față de cei ce săvârșeau astfel de fapte.

Ca să rămânem în aceeași zonă a slujirii apropiate, am să pomenesc și o altă realizare foarte importantă și de mult folos. Este vorba despre „Centrul de Îngrijire și Asistență „Sf. Nicolae” din Mociu pe care, printr-o bună colaborare cu Primăria și Consiliul Local Mociu și Inspectoratul Școlar Județean Cluj, după aproape 3 ani de muncă susținută și consistente investiții financiare, cu multă trudă adunate, a reușit să-l inaugureze în ziua de 30 ianuarie 2002 în prezența arhiepiscopului Bartolomeu Anania, a episcopului-vicar Vasile Someșanul și a autorităților locale, județene și centrale. Aici se cuvine a fi menționat sprijinul financiar important primit din partea Bisericii Evanghelic-Luterană din landul Württemberg (Germania), prin inimosul consilier și prieten al ortodocșilor, Manfred Wagner, vicepreședinte al Cercului de lucru cu Bisericile ortodoxe. A condus acest centru, în calitate de director, nu numai cu mintea, ci și cu sufletul, vreme de 17 ani. Cei 20 de beneficiari s-au bucurat de condiții dintre cele mai bune, de asistență medicală și religioasă și de grija permanentă a părintelui Iustin Câmpean. Păcat că, după pensionarea lui, Centrul a fost „smuls” de sub aripa Bisericii.

Pomeneam la început de „fapte care dănuie peste ani”. O astfel de faptă care va dănui peste generații, este biserica din modesta localitate Zoreni de Vale,

aparținătoare de comuna Mociu. Fiind o localitate relativ nouă, constituită în ultimele șapte decenii (1956), satul era fără biserică, chiar dacă și-au dorit-o, fiind creștini ortodocși practicanți. Avea să li se îplinească dorința prin purtarea de grijă a părintelui Iustin Câmpean, cel care de ani buni se îngrijea de cele duhovnicești ale comunității. Biserica s-a construit între anii 2013-2019, a fost împodobită cu pictură executată de Claudiu Mihăilă și Dumitru Mihăilă, iar în ziua de duminică 23 mai 2021 a fost târnosită de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei. A fost o zi de mare și aleasă bucurie duhovnicească pentru comunitate și pentru preotul care s-a dăruit trup și suflet în lucrarea de zidire a bisericii. Este fapta care va dănui nu numai peste ani, ci și peste veacuri.

De-a lungul timpului, așa cum pe drept se cuvea, a fost gratulat cu distincții bisericești: „*iconom*” (1980); „*iconom stavrofor*” (1990), acordate de către arhiepiscopul Teofil și „*Crucea Transilvană*” acordată, în 23 mai 2021, de către Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Andrei. În cadrul festivităților prilejuite de Ziua Națională a României, pe 1 decembrie 2025, Primăria și Consiliul Local Mociu i-a conferit distincția de „*Cetățean de onoare al comunei Mociu*”.

Am lăsat la finalul acestor rânduri binecuvântarea care l-a însoțit, discret dar extrem de eficient, în toți cei 51 de ani de preoție, și anume: **Familia**.

Este vorba de preoteasa ELENA (Lenuța, cum îi spunem cei apropiați) și cei doi feciori cu care Dumnezeu i-a binecuvântat: **Iustin-Liciniu** (n. 28 ianuarie 1976), licențiat în Teologie, cu masterat și cursuri doctorale și licențiat al Facultății de Drept (ambele din cadrul UBB Cluj), consilier eparhial al Arhiepiscopiei Clujului, și **Gheorghe-Ciprian** (n. 16 martie 1979), licențiat în Teologie, cu master și doctorat și licențiat al Facultății de

Științe Politice, Administrative și ale Comunicării (ambele din cadrul UBB Cluj), angajat în mediul privat. Amândoi sunt căsătoriți și au familii frumoase. Toți au fost parte și în lucrarea preoțească a părintelui Iustin Câmpean. Li se cuvin, cu prisosință, laude și mulțumiri.

Ne cunoaștem de o viață, adică din toamna anului 1966. Am fost colegi și am devenit prieteni. În cei 9 ani de teologie (cinci de seminar și patru de facultate), ne-am pregătit și ne-am format pentru calea pe care am ales-o: **preoția**, dar ne-am și cunoscut foarte bine unii pe alții. Schițând acum lucrarea preoțească a părintelui Iustin Câmpean, am constatat cu bucurie că cei 51 de ani de preoție au curs mereu pe același pârâu limpede și curat al caracterului, al omeniei, al dăruirii în slujire și viață, al preocupării constante pentru Altar și pentru aproapele. Sunt convins că acestea toate, armonios și înțelept împletite, au adus roadele pe care le-am amintit și altele multe pe care le-a înregistrat doar Arhiereul cel de Sus.

În încheiere îi amintesc, cu prietenie și frățescă dragoste, cugetarea unui înțelept al Neamului românesc, Nicolae Iorga: „*Fă-ți datoria oricând. Totdeauna va fi cineva care să te vadă: tu însuși.*”

COMITETUL DE REDACȚIE:

Președinte:
IPS Arhiepiscop și Mitropolit ANDREI ANDREICUȚ

Membri:
Consilier cultural Pr. dr. Cornel Coprean,
Arhim. prof. univ. dr. Teofil Tia, Pr. prof. dr. Liviu Vidican-Manci

Directorul Editurii Renașterea:
Pr. dr. Cătălin Pălimaru

RENAȘTEREA

Editura Renașterea * Piața Avram Iancu, 18
400117, Cluj-Napoca * Telefon / Fax 0264-59-96-49
Internet: www.renasterea-cluj.ro
E-mail: revista.renasterea@gmail.com

CUI (CF) 4547095
IBAN: RO84 BTRL 0130 1205 P129 1800
Banca Transilvania, Cluj (Revista RENASTEREA)
ISSN: 1223-4435

Redactor responsabil:

Pr. Florin-Cătălin Ghiț

Tehnoredactor: Pr. Eugen Mera

DIFUZAREA:

Pr. Nicolae-Dragoș Kerekes

COLABORATORI PERMANENȚI:

Mircea-Gheorghe Abrudan, Mircea-Gelu Buta, Darius Echim,
Arhid. Claudiu-Ioan Grama, Protos. Maxim (Morariu),
Nicoleta Pălimaru, Elena Pârnu, Pr. prof. univ. Stelian Tofană,
Pr. Eugen-Adrian Truța.

Rugăciunea pentru aproapele

Alexandra-Mădălina Sălvan

In multe momente din viață suntem puși în situații în care, oricât de mult ne-am dori, suntem neputincioși în a oferi ajutorul aproapelui nostru. Cu toate acestea, chiar dacă pentru noi totul pare pierdut, fiind neputincioși în fața unor încercări, Cel ce ne-a creat a fost, este și o să fie lângă noi indiferent de situație, întrucât „La oameni lucrul e cu neputință, dar nu la Dumnezeu. Căci la Dumnezeu toate sunt cu putință” (Marcu 10, 27). De câte ori nu ne frământăm sufletele la gândul că am făcut tot ceea ce ne stă în putință, dar nu e suficient?

Totuși, **să nu deznădăjduim**. Dacă deschidem Sfintele Evanghelii, vedem cum zeci de oameni, care credeau că se află în situații imposibile de trecut au reușit să scape urmând pașii lui Hristos. Spre exemplu, în Sfânta Evanghelie după Matei, capitolul 9, evanghelistul relatează una dintre cele trei învieri săvârșite de către Mântuitorul înainte de propria Sa înviere. Un dregător, învăluit de neputința omenească în fața morții fiicei sale, a mers la Mântuitorul pentru a-I cere ajutorul. Deși sufletul său ardea de nerăbdare și de dorința ca fiica sa să fie salvată, Iisus se oprește; Hristos se oprește pentru a întreba *cine s-a atins de El*. Ne putem închipui ce sentimente l-au cuprins pe omul care se grăbea atât de mult să ajungă la fata lui până nu era prea târziu și cât de absurdă i se părea întrebarea Învățătorului, din moment ce era asaltat de o mulțime de oameni care încercau să ajungă la El. Cu toate acestea, Hristos nu se grăbea, **El știa**. Pentru acel tată îndurerat totul se sfârșise; gata, Hristos uitase de el și de

tă rugăciune și despre încrederea în Dumnezeu, Sfântul Paisie Aghioritul spunea următoarele: „Încrederea în Dumnezeu pentru cele ce nu se pot face omenește este o rugăciune tainică neîncetată, care aduce rezultate minunate.” O rugăciune neîncetată izvorăște din iubire și din setea de comunicare cu Dumnezeu, Iubirea desăvârșită.

Noi, ca oameni, suntem făcuți să comunicăm și să iubim. Cum am putea însă exprima această iubire pentru aproapele când puterile ne sunt depășite de situație sau când pur și simplu simțim că nu mai avem putere să iubim? Putem face acest lucru comunicând în iubire cu Cel ce pe toate le poate și Care ne așteaptă să Îi vorbim atât despre neputințele noastre, cât și despre cele ale celor dragi.

De multe ori suntem ispițiți de gândul că Hristos, Maica Domnului și Sfinții sunt undeva, departe de noi, dar ne înșelăm amarnic. Ei sunt alături de noi în fiecare clipă, ne însoțesc în rugăciune și în fapte bune. În fiecare „Doamne, miluiește” sau „Maica Domnului, ai milă”, spus din inimă pentru cineva drag aflat în suferință sau chiar pentru noi, Ei sunt acolo. În Epistola sobornicească a Sfântului Apostol Iacov, acesta ne oferă unul dintre cele mai frumoase îndemnuri regăsite în Sfânta Scriptură și anume: „Este vreunul dintre voi în suferință? Să se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cânte psalmi. Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn în numele Domnului” (Iacov 5, 13-14). Astfel, rugăciunea este înaintemergătoare vindecării, atât celei sufletești cât și celei trupești, atunci când Dumnezeu consideră că este spre folosul mântuirii noastre. Deși de multe ori resursele financiare limitate ne împiedică să îi ajutăm pe cei aflați în suferință, rugăciunea pentru ei și faptul că îi căutăm atunci când au mare nevoie de mângâiere este cel mai de preț dar pe care îl putem face.

Colindând prin spitale, alături de colegii mei din ASCOR, nu am putut să nu observ cum chipurile pacienților împovărate de durere se lumineau atunci când ascultau vestirea Nașterii Domnului. Holurile spitalelor deveneau primitoare, iar căldura iubirii colindătorilor încălzea pereții reci. Chiar dacă trupurile le erau măcinate de boală, mulți dintre ei veneau cu bucurie să ne întâmpine și să împărtășească și cu cei dragi de acasă bucuria venirii lui Hristos în lume. Stânghere, din saloanele spitalelor, chipurile Sfinților ne urmau în rugăciune și zâmbeau tainic. Câtă bucurie aducea Domnul în sufletele bolnavilor! În unele clipe de slăbiciune, boala nu vatamă doar trupul, ci și sufletul, lăsând o adâncă rană sângerândă pe care adesea nu o vedem la cei de lângă noi. De aceea, căutarea celor aflați pe patul suferinței nu este doar o faptă bună, ci o chemare a inimii, o datorie a iubirii față de aproapele nostru, inima fiind lucrul cel mai însemnat în om, după cum spune Sfântul Ioan din Kronstadt. A cerceta pe cel bolnav – sau pe orice frate sau soră aflați în suferință – nu înseamnă doar a trece pragul unui salon sau al temniței, ci este o chemare la Iubirea lui Hristos, la Împărtășirea Iubirii acestuia. Precum Hristos a trecut pragul atâtor case și inimi pentru a aduce mângâiere, cum ar fi în cazul soacrei lui Petru sau atunci când a vindecat sluga sutașului prin credința și prin dragostea acestuia pentru sluga sa, așa și noi suntem îndemnați să urmăm exemplul Mântuitorului, fiind alături de semenii noștri prin atât cât putem.

În ciuda faptului că de multe ori ne despart zeci și sute de kilometri de cei dragi, întotdeauna și în orice situație ne aflăm la o rugăciune distanță de ei. Ce mod mai frumos poate fi de a invita pe cineva la veșnicie decât dacă nu prin a vorbi despre el sau ea cu Dumnezeu? Prin a-L ruga să fie alături de ei și de noi? Rugăciunea naște dragoste, iar dragostea este cea care dă putere rugăciunii să se înalțe la cer.

Cu privire la rugăciune, Tertulian consemna următoarele: „Rugăciunea este fortăreața credinței, arma noastră de atac și de apărare împotriva dușmanului, care ne pândește pretutindeni. De aceea, să nu umblăm nicicând neînarmați. Să nu uităm paza de zi și straja de noapte.” În contextul celor spuse de Tertulian, rugăciunea este comparată cu o armă de atac, dar și de apărare. Adesea armele sunt utilizate în cadrul războaielor pentru apărare și atac, iar la război nu merge un singur om, ci tot poporul în fruntea căruia se află Conducătorul. Dar de ce scriitorul patristic folosește această comparație care ne duce cu gândul la război, când una dintre poruncile Legii ne spune să nu ucidem? Mai mult de atât, Mântuitorul ne vorbește adesea despre iubire. De ce ar compara rugăciunea, care este comunicarea noastră cu Dumnezeu, cu războiul? Sfântul Apostol Pavel ne răspunde la aceste întrebări prin Epistola către Efeseni, capitolul 6, versetele 11-12: „Îmbrăcați-vă cu toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva uneltirilor diavolului. Căci lupta noastră nu este împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva începătorilor, stăpânilor, împotriva stăpânilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în văzduh”. Sfântul Apostol subliniază aici faptul că nu împotriva unor trupuri luptăm, ci împotriva duhurilor răutății care ne războiesc pentru sufletele noastre.

De multe ori, poate din neștiință sau pur și simplu din amânare, uităm să ne rugăm pentru cei dragi de lângă noi care, fie că știm sau nu, au luptele lor lăuntrice. Durerea unei despărțiri sau lupta cu o patimă sunt războaie purtate adesea pe frontul inimii și al minții, greu de observat de cei din afară. Știind că orice mic oftat din inimă este ascultat de

Mântuitorul, să nu uităm să spunem chiar și un simplu „Doamne, miluiește” pentru orice om pe care vrem să îl ajutăm și nu știm altă cale. Chiar dacă această rugăciune este scurtă ca dimensiune, ea cuprinde întreaga ființă umană și întreaga lume; atât cel care o rostește, cât și cel pentru care este rostită simțind Dragostea care vine să mângâie, să întărească și să vindece. Această iubire purtată pe calea rugăciunii are puterea de a trece peste orice obstacol spațio-temporal, cei adormiți simțind de asemenea dragostea noastră în momentul în care ne amintim de ei și îi pomenim, chiar și într-o rugăciune de doar câteva secunde sau printr-o lumânare aprinsă pentru ei. Hristos nu caută la lungimea rugăciunii, ci la profunzimea și sinceritatea ei. Caută să vadă dacă îl ajutăm pe fratele nostru să se ridice de sub povara încercării și dacă alergăm la El să îi cerem ajutorul fără de care nu putem face față încercărilor și să spunem precum Marta și Maria: „Doamne, iată, cel pe care îl iubești este bolnav” (Ioan 11, 3).

Astfel, prin dragostea Maicii Domnului și a tuturor Sfinților să reușim să ducem la împlinire cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „Vă rugăm însă, fraților, dojeniți pe cei fără de rânduială, îmbărbătați pe cei slabi la suflet, sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung-răbdători față de toți. Luați seama să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău, ci întotdeauna să urmați cele bune unul față de altul și față de toți. Bucurați-vă pururea. Rugați-vă neîncetat. Dați mulțumire pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Iisus Hristos pentru voi” (1 Tesaloniceni 5, 14-18).

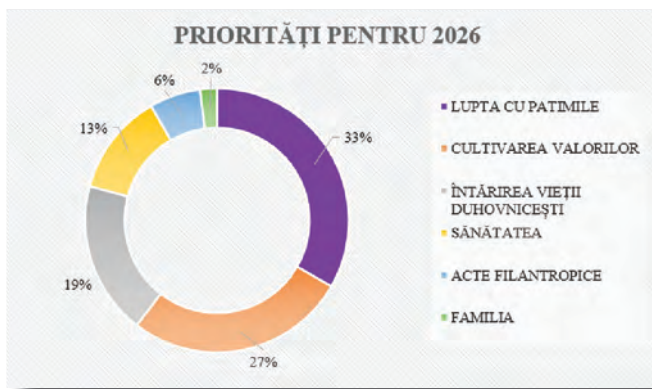
durerea casei lui. Nu era însă așa. Hristos știa exact momentul în care trebuia să intervină. Chiar dacă toți râdeau, **El le-a demonstrat că Dumnezeu intervine întotdeauna la momentul perfect, întrucât măsura timpului nostru nu este aceeași cu a Lui**. Chiar dacă adresarea tatălui îndurerat pentru fiica sa nu pare a fi o rugăciune familiară pentru noi, acesta se ruga. Cu toate că noi ne-am obișnuit să rostim rugăciuni lungi, Mântuitorul Hristos nu se uită la lungimea acesteia, ci la profunzimea și sinceritatea cu care a fost rostită. Acest tată mâhnit alergase la Hristos. Deși inima lui se lupta cu frica și cu deznădejdea, el mergea pe urmele Luminii. Despre aceas-

Rezoluții duhovnicești

Daria-Maria Călugăru

La finele oricărui an calendaristic, majoritatea oamenilor, pe lângă participarea cu multă veselie la diversele petreceri și ieșiri la trecerea dintre ani, își analizează acțiunile și văd ce reușite au avut și cu ce pierderi s-au confruntat. Aceste persoane fac pentru anul care vine o statistică despre ce a mers bine, ce a mers rău și ce s-ar mai putea îmbunătăți. Dacă ne uităm mai ales pe rețelele sociale, găsim multe postări care înfățișează obiective cu care și noi rezonăm. Acestea pot fi grupate în funcție de anumite criterii, cum ar fi: averea, faima.

Însă, atunci când generăm idei noi în vederea viitoarelor realizări, pe ce loc îl punem pe Dumnezeu? Ne gândim ce valoare aducem în comunitatea noastră sau pe primul loc tot pe noi ne punem? Cu aceste întrebări și cu altele m-am îndreptat atât spre amicii mei, voluntari ASCOR Cluj-Napoca, cât și spre prietenii dragi ai bisericii. Ei toți și-au analizat punctele forte și punctele slabe, gândindu-se la cele înălțătoare, și nu la cele trecătoare, deșarte.

Pe baza răspunsurilor lor, reiese că un obiectiv des întâlnit se conturează în dorința de a lupta cu patimile, în special cu cele moderne. Din multe puncte de vedere ar fi mai benefică distanțarea de rețelele sociale, deoarece acestea duc la multe patimi cu care ne confruntăm: vorbirea de rău și judecarea oamenilor, bârfa, invidia, furișarea gândurilor rele și violente în minte sau chiar vizualizarea conținutului care duce la desfrâu. De multe ori, nu numai în mediul virtual, ci și în cel real, aruncăm cu noroi în aproapele, vorbind în nume de rău pe oricine sau vorbind urât la modul general.

O parte dintre respondenți au afirmat că ar vrea să fie mai atenți cu membrii familiei, cu cei apropiați. Să nu uităm că ne confruntăm și avem probleme în relația cu cei dragi nouă – apropiații, atunci când ne mințim familia, când nu-i ajutam, ajungând într-un final să-i osândim pe cei ce ne greșesc în mod repetat. Cu siguranță, cu ajutorul Domnului, fiecare va fi eliberat de lanțurile grele ale păcatelor. Chiar și așa, efortul și intenția trebuie să vină din partea noastră.

Cultivarea valorilor creștine este un obiectiv prin care se evidențiază tocmai această implicare necesară. Atenția noastră trebuie acordată faptelor și alegerilor noastre, nu doar rezultatelor. Desigur, vom fi influențați de cei din jur, dar orice decizie trebuie cântărită. Nu este un lucru ușor de făcut, dar nici imposibil de realizat. Să lucrăm la răbdare, calm și autocontrol, ca să fim înțelegători și buni cu ceilalți, mai deschiși și să arătăm respectul cuvenit în relațiile cu toți oamenii pe care îi întâlnim. Să fim mai toleranți și să nu mai vorbim așa mult, ca să devenim mai buni. Prin cultivarea smereniei și a compasiunii îi vom putea ierta pe cei din jur, chiar și în momentele dificile.

O rezoluție importantă regăsită în mai multe răspunsuri are în vedere întărirea vieții duhovnicești cu o evoluție spirituală crescândă. Citirea vieților sfinților ne conferă anumite învățături pe care le putem aplica la rândul nostru în viața de zi cu zi. Participarea la slujbele Bisericii, lectura zilnică a Sfintei Scripturi și a altor texte filocalice ne apropie mai mult de Dumnezeu, fiindu-ne de folos spre curățirea gândurilor. Chiar și câteva minute pe zi trebuie acordate liniștii, reflexiei și rugăciunii. Să ținem aproape de Dumnezeu, căci fără El viața nu are niciun scop. Postul și învățăturile transmise de către duhovnic sunt uneltele folositoare nouă. De asemenea, trebuie să ne dedicăm timp și pentru cultivarea răbdării și iertării. Pentru a găsi un echilibru, înțelegem că sănătatea sufletească este corelată cu cea trupească. Per ansamblu, căutăm balanța potrivită dintre viața personală și muncă prin gestionarea mai cu seamă a timpului și a responsabilităților. Să ne rugăm pentru sănătate, precum e vorba din popor: că e mai bună decât toate!

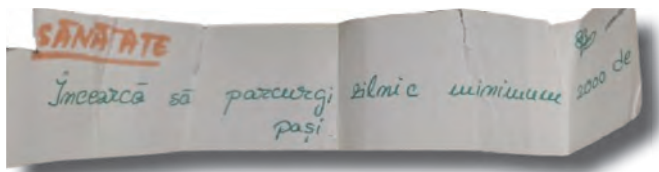
O altă aspirație regăsită în răspunsurile primite se axează pe oferirea ajutorului pentru cei aflați în nevoie. Acesta poate fi un ajutor material sau spiritual, dar să fim mai atenți la cei singuri,

suferinzi și să răspundem la chemarea bisericii la actele de caritate. Ajută orice faptă bună, fie că vorbim de voluntariat ori de donații; orice ar fi să nu așteptăm ceva în schimb. Această aspirație ne apropie de oameni și astfel înțelegem cât de importantă este comunicarea și înțelegerea nevoilor tuturor. Lucru aplicabil și în viața de familie, alături de cei dragi.

Pe baza răspunsurilor primite, reiese că toți ne confruntăm cu necazuri și cu supărări, dar fiecare obstacol ne apropie mai multe de ceea ce contează în final – sporirea duhovnicească.

Pentru a înțelege situația actuală, greutățile, dar și aspirațiile tinerilor interogați, le-am adresat câteva întrebări ajutătoare, iar răspunsurile au variat de la o persoană la altă.

Petrecând Revelionul cu voluntarii asociației noastre, ASCOR Cluj-Napoca, ai primit un răvaș la trecerea dintre ani. L-ai luat în considerare? Ți-a influențat în vreun fel viața?

...Da, am reușit să mă țin de răvașul legat de sport și sănătate...

(Anonim)

„Tot ce faceți, faceți cu dragoste, ca să aveți plată pentru toate, că dragostea este coroana tuturor faptelor bune!”

(Pr. Paisie Olaru)

Îndemnul părintelui Paisie Olaru de pe răvașul primit aproape în urmă cu un an constituie pentru mine o adevărată călăuză în drumul meu duhovnicesc. Încerc, așadar, să țin seamă de aceste cuvinte cu folos și să adaug câte „un strop de dragoste” fiecărei activități pe care o desfășor. Indiferent că este vorba de activități ce vizează planul academic/profesional sau îndeletniciri în timpul liber, mă străduiesc să le fac cu bucurie și cu dragoste față de aproapele.

(Ioana Maria Garbotei)

Stai și gândește-te. Spune-mi, ce-ți propui să faci în 2026? Poate fi ceva foarte mic, ce poate fi realizat zilnic, sau poate fi un scop mai de mare.

Cu prilejul bilanțului, dar și al rezoluțiilor, mă îndrept din nou și pun la suflet cuvintele Părintelui Paisie Olaru. Îl rog pe Dumnezeu să mă ajute să sporesc în fapte bune și în dragostea față de aproapele în anul ce va veni. Consider că acest îndemn sintetizează comportamentul pe care orice bun creștin-ortodox ar trebui să îl aibă în societate. Din acest motiv, îl actualizez acum, în preajma intrării în Anul Nou, și îi sfătuiesc pe toți să facă cu dragoste tot ce fac, întrucât vor avea răsplata mare în Ceruri.

(Ioana Maria Garbotei)

Prin mila lui Dumnezeu mi-am propus să cresc mai mult în cele duhovnicești (după cât îmi va ajuta Dumnezeu), să finalizez lucrarea de licență și să o public – cu gândul că poate va ajuta pe cineva subiectul abordat – și să mă rog cu nădejde și credință că Dumnezeu îmi va scoate în cale oamenii de care am nevoie și să devin și eu un om prin care Dumnezeu să lucreze.

Cel mai mult visez la a avea o carieră pe care să o desfășor în cadrul bisericii. De asemenea, năzuiesc la realizarea visului de a preda disciplina Noului Testament și de a întemeia o familie alături de care să aduc slavă bunului Dumnezeu. Bineînțeles, toate acestea sunt în mâna lui Dumnezeu, El știind ce e mai bine pentru mine, dar sunt convinsă că mă va duce unde știu că îmi va fi mai bine pentru mântuire, întrucât El ne-a iubit atât de mult încât L-a trimis pe unicul Său Fiu în lume. Cum să nu mă încred într-o astfel de Iubire?

(Alexandra-Mădălina Slăvan)

Ce componente duhovnicești crezi că ai putea îmbunătăți în ceea ce te privește? Este ceva la care ai putea lucra mai mult?

În anul 2025, mi-am dorit ca relația mea cu Dumnezeu să se consolideze și mi-am propus să cercetez mai îndeaproape „cărarea” către Dânsul. De asemenea, mi-am dorit să mă implic cât mai mult în activitățile de voluntariat în slujba Bisericii și a semenilor, dar mai ales să aplic cuvântul Sfintei Scripturi în viața mea. Chiar dacă au fost anumite încercări care păreau de netrecut, pot spune doar atât: în pofida faptului că noi îi uităm pe Sfinți, ei nu ne uită niciodată și sunt întotdeauna lângă noi ca să ne ajute.

Cred că în ceea ce privește rugăciunea trebuie să fiu mai atentă pe viitor și mai ales să cer binecuvântarea duhovnicului în cele ce vreau să fac. Fără rugăciune și fără ascultare de duhovnic nu aș putea gestiona corect ispitele care vin și, probabil, aș alerga în direcția opusă voii lui Dumnezeu.

(Alexandra-Mădălina Slăvan)

Ce gând bun vrei să transmiți comunității pentru anul care abia a început?

Cel mai sincer gând pe care îl pot lăsa oricui este acesta: Nu deznădăjdui! Inima sus! Chiar dacă totul pare pierdut, nu este așa. Timpul nostru nu are aceeași măsură cu timpul lui Dumnezeu. Chiar dacă avem impresia că Sfinții ne-au uitat, nu este așa, ei mereu sunt la o rugăciune distanță de noi. Nu uitați că pe toate le putem în Hristos, Cel care ne întărește (Filipeni 4, 13).

(Alexandra-Mădălina Slăvan)

Personal, până anul trecut, nu mi-am analizat și nici nu mi-am stabilit obiective, fiindcă nu am avut încredere că le voi realiza decât într-o manieră superficială. Totuși, o activitate din timpul petrecerii Revelionului 2024-2025 la Mă-năstirea Nicula chiar asta a avut în vizor. Mă bucur că mi-am îndeplinit obiectivele – să mă împărtășesc mai des și să fiu mai recunoscătoare –, chiar dacă este loc de mai bine.

Pentru anul 2026, îmi propun să-mi îmbunătățesc aspirațiile avute, să mă împărtășesc cu regularitate și să-I mulțumesc zilnic Mântuitorului. Pe lângă acestea, îmi doresc să mă rog pentru aproapele, deoarece, pe parcursul anului trecut, au fost persoane care s-au rugat pentru mine, iar eu am simțit puterea rugăciunii lor. Domnul să le răsplătească! De asemenea, doresc să chibzuiesc mai mult la toate oportunitățile întâlnite în cale, iar răspunsul meu să fie ferm: „Da” – ul „Da” și „Nu” – ul „Nu”, fiindcă încep multe proiecte și nu le pot duce până la capăt. Acest aspect nu ar reprezenta o problemă pentru mine, dar este o cu totul altceva când în ecuație este implicat și aproapele. Consider că mă vor ajuta atât conferințele din perioada posturilor, cât și diversele cărți pe teme duhovnicești. Doresc să țin cu adevărat seama de răvașul primit, deoarece l-am pus într-un loc sigur și acolo a rămas. Mesajul lui este acesta: *Inima curată este atunci când nu îngăduim să ne treacă prin minte gânduri rele pentru ceilalți – Sfântul Paisie Aghioritul.* Acum îmi dau seama că mi-ar fi fost de folos în multe împrejurări.

Echipa: Tatiana Onilov

Anca-Maria Bica, Daria-Maria Călugăru, Maria Fărcaș, Andreea Gînga, Maria-Magdalena Goia, Bogdan Herțeg, Alexandra-Mădălina Slăvan

Adresa ASCOR:
Biserica din Hașdeu 45
Cluj-Napoca

ISSN: 1224-0567

Redacția FILOCALIA:
Piața Avram Iancu, nr. 18,
Cluj-Napoca
Fax: 0264/595 300
revista.filocalia@yahoo.com